

ДІЛО

Виходить щодня вранці

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок Ч. 10. П. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-28
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504 530.
Банку Чеських Леґіон.
Прага „Діло“.
Реклама не вартісна.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5.00 зол.
Чвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ. у ЧЕ-
ХОСЛОВАЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИЙ 20 сот.

Убрання і пальта
продає просто консументам

ФАБРИКА ОДЯГІВ

Рот і Рудерфер

Львів, Леґіонів 3/І. п.
(над кіном Палас)

1-3

Полк. Коновалець у Римі?

Польська преса повідомляє: До Риму приїхав голова ОУН полк. Коновалець, який переїздив розмови зі своїми прихильниками та деякими італійськими політиками, використовуючи підготовку свого уповноваженого представника в Римі, Євгена Онацького. Полк. Коновалець даліше уживає литовського пашпорту.

Ген. Міллера схопили большевики?

Як подає Аваз, французька поліція довідалась, що передчорно коло 16. год. з Парижа приїхав до Гавру пароплав з 3-ма особами, в год. 19.20 він вернувся з 1 пасажиром. В год. 20. 40 совітський пароплав „Марія Улянська“ несподівано відплив з Гавру до Ленінграду. Є підозріння, що це ген. Міллер приїхав тим самоходом і відплив.

ТАЄМНІ КУЛІСИ МОСКОВСЬКОЇ ЕМІГРАЦІЇ.
Оба генерали пропали серед дуже загадкових обставин.

Виявилося, що назвиська німецьких старшин, які подав у своєму листі Міллер, є фікційні.

Неясна роля ген. Скоблін, про якого була згадка в Міллеровому листі. Цей генерал — що підчас світової війни відзначився підчас операцій під Галліполі — дуже змішався, коли його запитали про ген. Міллера та заявив, що йому нічого невідомо. Після довгої наради б. російських старшин ген. Скоблін мав піти разом з іншими на поліцію, тимчасом він вийшов на вулицю перший і з тої хвилини слід по ньому загинув.

Цікаво, що заки б. воєнки повідомили про зсе поліцію, дуже довго радились: засідання зликали вони, ствердивши, що ген. Міллер пропав, на 11. годину вечором, щойно в год. 1.30 пішли на поліцію.

Ген. Міллер, що 1918. року командував російськими білими військами на мурманському фронті, дуже зле жив з ген. Денікіном; щойно сегоднішнього переписався з ним при посередництві ген. Скоблін.

Отамана Тронкозо арештували на еспанській території?

ФРАНЦІЯ ПРОТЕСТУЄ.

З еспанських національних кол подають, що отамана Тронкозо арештували вже на еспанській території; він мав від ген. Франка інструкцію об'єднати граничні взаємини. Це арештування викликало обурення в еспанських національних колах. Щоденник „Ля Дренза“ також твердить, що арештування відбулось на еспанській території.

У французькому міністерстві закордонних справ відбулася конференція, на якій рішено вислати протест до ген. Франка проти інтернування французького генерального консула у Малазі. У Парижі підкреслюють, що це арештування годі уважати репресивним актом, згідним з правом народів, бо отаман Тронкозо не виступав у Франції як офіційна особа.

Голандія подвоює армію.

Голандський уряд пропонує парламенту законопроект, що передбачує продовження часу військової служби з 5 і пів на 11 місяців. Це майже подвоїть річний контингент рекрутів (з 19.500 на 32.500). Продовження військової

служби збільшить військовий бюджет на 12 мільйонів гульденів, збільшення платень — на 5 мільйонів. Крім того уряд буде домагатись 22 мільйони гульденів на будову касарень.

Японія, Німеччина й Америка проти встривання Ліги Націй у китайсько-японську війну.

Японський уряд не прийняв запрошення до участі в „комісії 23-ох“, що в ім'я Ліги Націй має розглянути японсько-китайську війну, бо „Японія протриває встривання Ліги в японсько-китайський конфлікт, який слід поглядати безпосередньо між обома державами“.

Щоденник „Ніші-Ніші“ подає, що від участі в „комісії 23-ох“ відмовилась також Німеччина як „держава заприязнена з Японією“, а Злучені Держави рішили не виконувати рішень комісії, бо американське поняття неутраляности не погоджується з поглядом про нападника і нападеного, що його прийняла Ліга Націй.

Марш. Чанкайшек відкликається до Америки.
Марш. Чанкайшек заявив, що бомбардування Нанкіну не зломить духа китайського народу. При тій нагоді він натякнув, що теперішнє становище Америки не відповідає справжнім намірам тої держави. Маршал висловив переконання, що американський уряд і нарід все підтримуватиме право, лад і справедливість, не забуваючи про довголітню китайсько-американську приязнь.

100.000.000 РУБЛІВ КРЕДИТУ ДЛЯ КИТАЮ.

Японська преса твердить, що СССР отворив Китаєві кредит у висоті 100 міль. рублів на закупню муніції, літаків і позів. Рівночасно большевики вишлюють до Китаю летунів та військових спеціалістів.

Тільки освітою, культурою і вихованням збудемо кращу долю. Не жалуймо датів на скоплення освітніх змагань.

НОВА КНИЖКА!

БОГДАН ЛЕПКИЯ

ТРИ ПОРТРЕТИ

Франко — Стефаник — Оркан.

Ціна 2 зол. 20 сот., поштова пересилка 30 сот. Можна дістати у всіх українських книгарнях.

„Всі три портрети це зразки мистецького літературного малюнку та характерології. Їх головна цінність лежить у знайдених наскрізь людських прикметах грехів письменників“.

„Прегер Прессе“.

Найважливіші завдання нашої внутрішньої політики.

Львів, 24. вересня 1937.

Проминають нормалізаційні гасла та минули вже два роки політичних змагань на терені нового польського союму у Варшаві. І вже йдуть у наших сусідів міркування щодо майбутнього союму Річипосполитої, а з нас виривають думки, чи наша парламентарна репрезентация цим разом використала парламентарну трибуну в боротьбі за право народу та що важніше — чи здобула дещо для своєї нації.

Та без огляду на те, яка буде політика у найближчій сесії польського парламенту, годі нашому громадянству викидати і випочивати у партійницьких загонах та аж тоді ставати до національної праці, як знову прийдуть вибори, щоби простягнути руку по посольські мандати. Навпаки, нам треба негайно ставати до зєднаного виконання наших найближчих завдань, щоби власною працею беззастанно витворювати підставові вартости суспільно-національного значіння, конечні для нашого життя.

Парламентарна політика, хочби найліпша — сегодні вона у всякому разі тяжка і невдачна — не зробить того за нас, за громадянство, за нарід. Політика може тільки усувати перепони в нашій національній роботі та її об'єктувати або обтяжувати, але вона не годна заступити самої органічної і творчої праці в масах громадянства і цілого народу. Так було давніше і воно є мабуть сегодні, щоб ті насути, але зате підставові роботи постійно виконувало само громадянство, ввесь нарід, бож цього ніхто йпний за нього не зробить.

Зокрема ми потребуємо вдержувати і поширювати свою просвіту і культуру та мусимо туди всі одним фронтом прямувати самостійно. Як бажаємо діяти до вищої освіти і науки знання, то мусимо у своїх школах їх щодня здобувати; як хочемо мати матеріальний добробут і господарську незалежність у самостійному житті народу, то мусимо також здобути їх власною працею, зорганізовано і доцільно.

Це тим важніше в сучасних відносинах, як хочемо вдержати наш нарід на становищі живої нації, що є спроможна до відпорности на всякі лихоліття і до передержання тяжкого часу. Тож не можемо ні на хвилину легковажити ані забувати цих трьох основних справ: народньої просвіти, рідної школи і національного господарства! Бо перша з них дає свідому ду-

шу людини і моральну культуру нації; друга поглиблює знання, кінцеве для розвою і поступу нації; третя заспокоює матеріальних потреб життя нації дає змогу здійснити першу і другу, і так вони всі три взаємно себе доповнюють.

Ці справи нашої внутрішньої політики є навіть важливіші від головної політики, бо без них не може бути ані угрунтованої національної свідомості ані моралі в громадянській діяльності ані незалежної і розумної політики.

Та коли парламентарна політика не все здійснює покладає на неї надії, ба навіть часто заводять, то у просвіті, науці і національному господарстві, значить — у політиці внутрішній — праця все дає овочі й користі, все витворює більше або менше і творить цінні вартості для добра нації.

Це значить, що тут є своя питома нива нації, і котрий нарід її занедабує, той запропащує свою долю!

Тому не можемо забувати, що в сучасних обставинах маємо собі добувати спроможність працювати в цих ділянках з вірою в успіх. І як ми бажаємо, щоб наш український нарід перебував тяжке лихоліття, то мусимо поставити на сторожі життя нашої нації ті три життєво-працьовиті: свою просвіту, свою рідну школу і свою економічну силу!

До цього неминуче треба нам зберігти наші сили та безоглядну єдність і згоду, щоб разом і зорганізовано працювати для добра своєї української нації і нашої спільної будучини без огляду на партії. Задля того мусимо покинути грихи: неагоди і самолюбства, пімсти і зухвальства, бо єдність і сила нації можуть спиратися тільки на моральній основі: любові і жертви для своїх найближчих та для свого народу.

А нагадаймо собі ті напади збори ос-

таних років: „Просвіти“, „Рідної Школи“ і навіть деяких наших кооперативів, що не принесли нам ніякої користі, тільки втрати і сором... Всякі напади і наїзди на свої громадянські установи з приводу особистих чи партійних порахунків мусимо залишити, зате з тим більшим завзяттям і розмахом віддавати нашу працю й жертву для піднесення розвою і діяльності своїх головних установ.

Подбаймо ось про те, щоб наша „Просвіта“ дійшла до ста тисяч членів, що платять вкладки; щоб у всіх читальнях „Просвіти“ був рух життя членів, зацікавлення освітніми справами і громадянським життям; щоб філії „Просвіти“ через своїх представників безкорисно виконували свої організаційно-освітні завдання; щоб твори нашої гарної письменності і часописи поширювались серед добрих платників у всіх закутках українських земель; щоб до „Рідної Школи“ приступали члени не тільки тоді, як захочеться робити бучу на зборах, але щоб постійно якнайбільше членів приступало до „Рідної Школи“ та вкладали свої вкладки і датки, а кружки „Рідної Школи“ і батьки дітей виконували як слід свої обов'язки супроти патріотичного виховування дітей і супроти „Рідної Школи“; щоб наше громадянство у відношенні до українських ремісників, купців, промисловців і всяких українських станів придержувалося дійсного гасла „Свій до свого“ та піддержувало розвій наших кооперативів усіх видів; щоб нарід масово вміщував дрібні ощадності у касах своїх установ, так, щоб угрунтовані на своєму національному капіталі наші кредитові установи могли прийти з дійсною допомогою господарському життю нації. І так далі і завжди послідовно й постійно співпрацюймо, а тоді тими найближчими завданнями самі собі створимо безпечні основи до новітнього життя української нації.

Д-р Кость Левицький.

Еспанія, Китай і Туреччина

ПРОМОВЛЯЮТЬ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

Наради XVIII. Асамблеї.

Женева, 20. вересня 1937.

Асамблея почалась як звичайно в будинку Генеральної Ради, як заповняє женецька преса — в останнє. Найближчі загальні збори Л. Н. вже відбудуться у власній палаті. Крайня пора, на її будову витрчено до 30 мільонів добрих швейцарських франків, не числячи різних додаткових видатків. Зверхній вигляд церемонії, добре відомий світові, що відвідує кіна, також був як звичайний — плеще повна авт, поліцаї і руху, юрба, що цікаво придивляється зідові дипломатів, дипломатів, що поспішно висідають з авт, фотографії, що поспішають увічнити їх на плівках своїх апаратів.

Між дипломатами добре відомі постаті Ідена, Дельбоса, Сандлера, Політиса, Велінгтона, Ку, Аг Хана, що користає з загальних симпатій у Женеві і служить темою для численних жартикатур, загально поважаний президент Швайцарії — Мотта. Поруч з ними дивний витвір хоробливої доби, сучасної політичної кризи, представник лівої частини Еспанії, Негрін, президент Ради Ліги Націй. Ще більше відокремлюється від загального тла, численніша ніж звичайно, московська делегація, люди непевні зовнішнього дня з придушеною нервовістю рухів. Пані Колонтай видається сестрою Літвінова, молодшою чи старшою, тяжко навіть сказати. Хотів міг пізнати в ній авторку еротичних новел і теорій „вільного кохання“ прикрашених її світлістю з давніх літ! Високі становища Суріца і Штайна більш являються, ніж виправдують їх присутність між іншими дипломатами... А поза тим Асамблею відкрив привітною промовою Негрін як президент Ради Ліги. Добрим коментарем до цієї та до інших його промов може служити нота генерала Франка до Ліги з такими датами: „300.000 убитих на цілій червоній території, вруйнування майже всіх церков, переслідування та вбивства доконані на чинах, тортури, вбивства в державних і таємних вивантах, напади на приватні дома і дві амбасди, замордування дипломатів, порушення засад найприроднішого права...“

Привітна промова Негріна була зрештою дуже поміркована і загальна, як промова цього роду звичайно буває; він промовляв про минулу діяльність Ліги та її завдання, торкаючись еспанських справ лише посередньо, маючи очевидно на увазі, що уряд Валенсії має намір адержати свого представника в Раді Ліги. Відомо майже одностайно вибрани президентом Асамблеї, представника Індії, Ага-Хана. Почес-

ним президентом при загальних оплесках вбачено заступника Швайцарії — Мотту. Місця італійської та етіопської делегації залишилися порожніми. Ані в мандатній комісії, ані на Асамблеї ніхто не запропонував уважати Етіопію за неіснуючу чи виключену із складу Ліги. „Ізвестія“ повідомляють між іншим, що таку неофіційну спробу мав би зробити в мандатній комісії представник Туреччини, не беручи відповідальності за це повідомлення, але додаючи, що з огляду на сучасні італійсько-турецькі відносини та майбутні близькі відвідини графа Чіано в Анкарі, цьому можна вірити.

Першою поважною справою поставленою на денний порядок Ліги був довжелезний поклік представника Китаю до Ліги, до якого доручено обширний огляд китайсько-японського конфлікту. Китай вимагає від Ліги застосувати проти Японії 10. розділ пакту щодо непорушності території кожного із членів Ліги. 11. розділ, де сказано, що Лігу цікавить кожна війна чи лише загроза війни, яка дотикає когось з членів, і 17. щодо непорозуміння між двома державами, з яких одна належить до Ліги. Справу передано до Комітету утвореного ще в 1933 р. для вирівнювання китайсько-японських суперечок, і там він буде лежати.

Дальші засідання виповнені були мало цінними справами, як реформи Ліги, щоб надати їй універсальність та справа Палестини. У своїй промові про цю справу Іден зазначив між іншим, що вона цікавить Лігу та просив Рад ухвалити проект студії та нарад із представниками жидів і арабів. Дня 15. ц. м. зголосив представник Туреччини її кандидатуру, щоб вона надалі полишилася в Раді Ліги. Те саме зробив і представник лівої Еспанії. Для поставлення цієї кандидатури потрібна згода двох третин присутніх членів Асамблеї. Коли згоду дали, тоді прийняття держави до Ради стає вже звичайною формальністю. Прийняття Туреччини ані для неї самої, ані для інших держав ніякого особливого значіння не могло мати, Туреччина настоювала на ньому просто з причини престижу. Щодо уряду Валенсії то це було питання засадниче, а саме большевицької акції Москви в Еспанії. Представникам Туреччини відповіли, що московська делегація турецьких заходів у цьому напрямі підтримувати не буде, бо надії на прийняття обох кандидатів не було. Але московсько-турецьких відносин це не поліпшило. Сучасна сесія Асамблеї перейде може до історії як зворотний пункт у московсько-турецьких від-

носинах. За лайкою совітських офіціозів на адресу турецької преси, прийшло до поважного порікнення в Ніоні, де турки не виявили ніякого бажання бачити совітську флоту на Середземному Морі. Це порікнення поглинилось гепер у Женеві.

Яке значіння мав би вибір Еспанії до Ради, показують виразно жадання Негріна спрямовані в його промові до Ліги Націй, а саме визнати Німеччину та Італію напасниками та розглянути зходи проти цього нападу, визнати право Еспанії вільно набувати зброю та все, що вона вважає потрібним для війни, відкликати не-еспанських комбатантів, розтягти на Еспанію заходи забезпечення на Середземному Морі та прийняти її участь в обороні плавби. Наскільки ці жадання еспанських большевиків були фантастичні, міг побачити Негрін уже з промови Дельбоса, який забрав слово негайно після нього і говорив про засоби втримання миру в Європі, але зовсім не про те, щоб підтримати „республіканську“ Еспанію. Але остаточний удар еспанські большевики у Женеві дістали на по-неділковім засіданні Асамблеї, коли Еспанія замість потрібних для вибору до Ради двох третин — 32 голосів, дістала лише 23 на 50 важких, отже навіть менше половини. Промова Ідена після голосування близька в засаді до промови Дельбоса була наскрізь примирна і не полишала большевикам ніякої надії на зміну в дотеперішній політиці неінтервенції Англії.

М. Дашко.

З польської преси.

„1648-1937“.

Після недавньої статті Олександра Бохенського у „Політиці“, яку ми своєчасно зрефериували та яка викликала фурію „IKL“, маємо рідку у польській публіцистиці чергову відважну та розумну статтю у „Мислі Польській“. Автор — В. Бончковський — розвиває далі свою думку, висловлену вже на сторінках „Бюлетену Польсько-Українського“, що „йдемо до нової Хмельниччини“. Він переводить паралелі між „двома датами“: роком 1648 (початок Хмельниччини) та роком 1937 (кінець „нормалізації“ і нове велике загострення польсько-українських взаємин). Стаття замітна і змістом і формою. Цитуючи голоси польських істориків, автор дає понурий образ відносин у Польщі XVII століття, коли легководущість і шляхетське фанфаронада та нетерпимість у національній політиці йшла в парі зі зростом хмар над польським державним організмом. Вся тенденція статті — перестерігти земляків перед повторюванням історичних помилок, які вже раз лімстились утратою державної самостійності Польщі. Пригадка, що й тоді, у XVII ст., діячі типу Оссолінського були у меншості та не мали вирішного впливу на хід подій, — набірає на ті всієї статті своєрідної актуальності.

„Один із найвишніх польських молодих інтелектів висловив думку, що треба виємігрувати з Польщі, щоб видавати часопис, який був би незалежним члормовим дзвоном, який вказував би на нещастя, що грозить Польщі...“ А. Міцкевич казав: „Славни, ми любимо ідиллі“. Загляньмо до Фредрікських „Поговорок буденної мови“: „Котрі поляки ганять Польщу, ті найскорше її погублять. Хто що ганить, той того не любить, а чого не любить, за те не дбає“.

Найбільш піррова переога найде в Польщі величезне призначення, невдача й найсуднішою і найкращою справою може погребати її не цілий ряд поколінь...“

Автор пригадав, як лаяли Пілсудського перед його виправою на Київ, і як ті самі полки славили його, коли прийшла вістка про здобуття Києва. Демагогія та плоскість політичної думки — це, на думку автора, прикметні риси польського громадянства. Делі цитує автор цілу низку історичних фактичних подробиць, як лані прояви безпардонної шляхетщини йшли рівнобіжно з невидними для ока проявами мовтування ворожого Польщі табору, зложеного з найрізномірніших чинників, які жили довели до розподілу Польщі. Пригадує, що тоді, у XVII ст., Польща була ще остільки в корисній ситуації, бо мала за собою світове життя, те, яке сьогодні мобілізується проти Г'юльщі.

Є ще одна аналогія, може найстрашніша між 1648 та 1937 роком. Упадок політичної культури в краю. Ось кілька прикладів: На совітським пограниччі, підчас селеческих заворушень, розкидали з веродзнів лєтєчєк, то наклеювали польських хлопів до бо-

ротьби з т. зв. українськими фашистами. Повторяємо: на прикордонній смузі з СРСР ми. Ось цитата з передової статті „Мислі Народової“ (5. IX. ц. р.) про православне населення Волині, що його „веде клир нешкідливого вже нині російської меншини, львівської, яка ненавидить СРСР та українців... Такі дурниці пишуться після глибокої заяви Денікіна про кількоміліонову меншину росіян у Польщі та після навороту цілої російської еміграції на державний фальсифіцизм... Ось цитата з репрезентативної позиції „Культури“: „...одну третину польської населення творять племена: русини, білорусини, українці, демки, гуцули, бойки (зі статті І. Бандровського 29. VIII).“

Подаємо приклади головно зі сходу Польщі. Робимо це свідомо. Тамешній стан річей рішає про стан річей у цілій Польщі. Там маємо джерела всіх розкладових процесів у Польщі...

Про наш олімпійський спокій супроти найгірших і пекучих проблем і про наше повне неопанування себе у випадках, коли тріскають віддавна наболілі чираки, — кажуть всі чужинці, які глядять на польське політичне життя...

Автор дає образ занепаду нинішньої польської культури та стверджує „генеральну декомпозицію, в обличчя кривавої композиції на сході і заході. Мусить бути у Москві і в Берліні — у нас як хто хоче...“

Автор доходить до висновку, що перед Польщею перспектива: або велич або упадок. „І одно і друге на велику мірку. Велич на мірку імперії Ягайлонів та упадок на мірку розподілів“.

ХОЧЕТЕ ДОБРЕ ПРОДАТИ СВОЮ РЕАЛЬНОСТЬ АБО ЇЇ ЗАМІНЯТИ?

ДАЙТЕ ОГЛОШЕННЯ ДО
НАШОГО ЩОДЕННИКА

ПРИСУД НА ТЕРОРИСТІВ.

Французький суд засудив на 3 роки в'язниці італійця Кантелія (Гарделло), зловленого 31. травня ц. р. у хвилині, коли він підкладав бомбу в залізничному тунелі в Сербере. Двох його співзасудили позачасно на 5 років в'язниці.

ЗА ОКЕАНОМ.

V. КОНГРЕС ЛІГИ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ В АМЕРИЦІ.

Клівленд (Огайо), 8. IX. 1937.

Понад чотириста української молоді, що прибула з різних міст і різних кінців Америки (почавши від Льюїс Енджелес, скінчивши на Бостоні) і зареєструвала себе учасниками на V. Конгресі Лиги Української Молоді Північної Америки, виявило, що ми вже маємо в Америці поважні ряди активних і свідомих українських молодечих сил. Виявилось це при спортивних змаганнях, що відбулись в суботу рано, 4. вересня, у змаганнях молодечих хорів у радіоційній програмі, як теж у виступах на „Грейт Лейкс Експозишен“, в українській виставі мод, далі у нарадах над проблемами загально-української природи і проблемами української молоді в Америці.

Наради зачалися в суботу пополудні в готелі „Алертон“ привітом Гаролда Г. Бертона, посаджика міста, що згадав за ту молодь, що колись полягла в бою над поближким озером Ірі та живе в пам'яті всіх тих, котрих не лякає ніяка небезпека й котрі готові працювати та боротися за ідеали. Бо тільки такий є дійсно молодий, не зважаючи на те, скільки йому років. Наради конгресу вів Степан Шумейко, секретарювали Цецилія Хавлюк і Марія Кос.

ОЖИВЛЕНА ДИСКУСІЯ.

Доброю стороною конгресу було безперечно те, що молодь мала нагоду вільно висказувати свої думки і з цієї свободи вона дійсно широко користалась. Адр. Іван Панчук, уступаючи передсідник Лиги, виголосив виклад про український націоналістичний рух і його вплив на молодь. Він добував у цій русі впливи фашистські і нацистичні. На його думку Організація Державного Відродження України (ОДВУ) є фашистською організацією. І в часописі „Свобода“ та в „Об'єднанні“ є теж сліди впливу гітлерівські і мусолінські. А це є загрозою для розвитку української молоді. Підчас дискусії над цим відчитом покликано відпоручника ОДВУ, Євгена Ляховича, для вияснення ідеології українських націоналістів. Покликаний подавав аргументи на доказ, що український націоналізм не має нічого спільного з нацизмом чи фашизмом. Пізніше, при іншій нагоді, коли покликано до слова д-ра Л. Мишугу, він пред-

ставляв політичний світогляд часопису „Свобода“ в такий спосіб, що він опертий на таких демократичних ідеалах, які заставляють людину менше говорити за демократію, але зате вимагають виказувати свій демократизм у чині, в посвяті для здійснення тих ідеалів та в боротьбі за них. Правдивими виразниками правдивих демократичних ідеалів є для „Свободи“ ті, що вміють працювати за ті ідеали боротись, а в потребі гинути. При ухваленні резолюції адр. Панчук пояснював свій виклад. Конгрес Лиги рішив, що висказані ним погляди не є поглядами Лиги Української Молоді Північної Америки. Степан Шумейко мав реферат на тему публікацій для нашої молоді українською мовою, виказуючи труднощі таких публікацій, як теж вимагаючи від молоді не тільки моральної, але й матеріальної допомоги у формі передплати. Іван Романишин говорив про потребу видання окремого молодечого журналу заходами Лиги. Підчас дискусії запрошено присутнього на салі гостя, передсідника У. Н. Союзу М. Мурашко, щоб подав інформації про кошти такого молодечого видавництва, що він виконав. Попрощено до слова ред. Марію Гамбаль, яка теж висказувала свої завваги про молодечі видавництва та про їхню ідеологію. Марія Сарабук викликала велике зацікавлення своїм відчитом про працю у молодечих клубах, про що подала цікавий звіт іще й Марійка Боднар. Живу дискусію ведено теж над відчитом Івана Мукла про спорт як обідняльний чинник. Над усіми згаданими відчитами дискутували десятки з наймолодшої генерації молоді й зі старшої, до якої можнаб зачислити адр. Михайла Пізнака, адр. Степана Ярему, проф. Королишина й ін.

ПРИВІТИ.

На Конгрес Лиги наспіли різні привітні телеграми і письма. Устні привіти зложили: М. Мурашко від У. Н. Союзу, Т. Миник від У. Робітничого Союзу, В. Душин від Центрального Союзу Українського Студентства (ЦЕСУС), адр. Р. Смух від Товариства Українських Професіоналістів.

ПОПИСИ МОЛОДЕЧИХ ХОРІВ І НАЦ. ТАНКІВ.

Атракцією Конгресу були пописи українського молодечого хору з Нью-Йорку й околиці, що виступив під проводом Степана Марусевича, й дітройтського молодечого хору, що співав під проводом Ольги Блажовської. Обидва хори були доволі численні й виступили в українських

Не ризикуйте красою

ВАШОГО ЛИЦЯ!

Признають, що найб. ніжний і гідний довіря

є тепер

ПУДЕР

„МЕРІДА“

Л. ЧОЛГАН.

Літницьеві лінощі.

ПЕРША НІЧ У ГОРАХ.

Та дістатись до гір не так легко. Щойно другого дня під вечір приїжджаємо коломийською „львівською“ до Десятини й тут довідуєшся, що найближчий поїзд „угору“ йде аж за 3 години. Гарна робота!

Якийсь запальний турист іде оглядати місто й тисне тебе. Та ти резигнуєш з цього і нудишся в ждальні, оглядаючи по її стінах нецікаві псевдогуцульські орнаменти. З нудьги хочеться написати модерні вірші без ритму і риму.

На щастя зустрічеш товариша гуцула, що через туристичні нахили мусів попрошється з теологією. Має він усе гумор та фантазію і починає разом укладати план „літницьевої хемпії“.

Хоча „затягнулось“ і гори висядають підозріло, не звертаєш на це уваги. Як ідемо у гори, погода мусить бути!

Ось ще трохи й заблизяться вікна широких „пульмінів“. Дора, Яремче, Ямне. Перша ніч у горах! Вітайте старі знайомі й нові незнайомі! Прут, що шумить безупину і скаче свавільно з каменя на камінь; горді верхи, що в місячній світлі скидаються на червоні, шкляні замки; кохане Ямне, що ввечері усміхається світлами своїх хиж і не своїх пансіонів! Вітайте й будьте певні, що цієї ночі серед вас я не зможу спати. Сяду десь на узбіччі і вивчатись буду чудовими пахощами смерек, дзукетину музики Пруту. Нічний серенада гір... Або піду ще далі, вгору. Аж до Довбушевих Комор. Шукати скарбів, яких ще ніхто не знайшов... Чи не геніальна думка?

Справді першої ночі в горах я довго не міг заплітати повік; дощ лив як з цебра і я кляв „на чім світ стоїть“.

ЯМНЕ 1937.

Та дощ у горах не таке велике лихо. Води стечуть, сонце пригріє — і аж любо.

Неділя. Ідеш привітатись із доброю знайомою — старою, стилізованою церквою. Поважні гезди в писаних китарях стали вінком перед „царськими вратами“. Посередині віл у червоних штанах хрест тримає. Знайомий учитель читає Апостола. Помічаєш, що мітинків у церкві більше, ніж гуцулів. І похід церквою стоять. Чимало аже і світлиця із оклепаним „цик-цик“. Ловлять цікаві типи, хоча найцікавішими типами є саме вони. Знайомі здоровіаються зі знайомими. Незнайомі пізнаються і стають скоро „старими знайомими“. На літницькі найлегше спринтаються, а вже одні тянуть на пляжу, другі зимовляють на денсінг.

Та ти покищо не вибираєш ні одне, ні друге. Найперше треба привітатись з Ямним. На жаль Ямне щороку більше уподібнюється до Яремча. Різнородні крамнички, інтер'єри пансіонів з крикливими гістьми, авто, що разуром шугають по під'їзді і лишають хмару пороку. Ідемо на пошту, куди сходиться чимало людей. Як хто хоче посміятись, знайде собі тут легко предмет веселощів, комуз сіла на ніс муха, може комунебудь стати на натику і ще здорово виляється.

Чим вище — атмосфера чистіша. Тихо шумлять смереки. Запрошують сісти на асфальтованій і подихати свіжим, гірським повітрям. Денечко чорніє ґрунт, хижі, вориння.

Прямуюєш лісом у сторону гігантських змеюподібних. Пахне живицею. Здається, що це згора проходив ти сюди. І кожний камінь гадить на тебе синіми очима.

— Це тобі лиш так здається — сміється якийсь злобний. — Тих синіх очей тепер немає...

— Ще прийдуть. — відповідаєш переконливо й шукаєш того каменя-свідка, що чув, як сині очі обіцяли прийти. Немає його.

„Сентиментальщина“ — махаєш рукою і пробуєш скинути з очей настроєм. Сідеш на якийсь камінь і хочеш слухати, що ліс говорить.

А ліс мовчить і дивиться прижмуреними синіми очима...

ДВІ МАКОВИЦІ.

Ямне лежить у ямі, між трьома більшими верхами: Ямринком, Свинякою і Маковицею. Найменший, зате найпопулярніший із них — Маковиця. Хто не був на Маковиці, цей і маківника не варт.

Отже лізуть від ранку різні експедиції з наплечниками і без, серед святошної туристичної мовчанки і зовсім нетуристичним гадасом в убранні й без (спортові штани на всякий випадок треба мати). Щодо національного обличчя тих „альпіністичних“ експедицій, то вистане сказати, що орієнтаційні знаки на Маковиці в біло-синіх барвах.

Подорожі треба пройти мимо ще одної Маковиці. Покрита вона не травою, а червоною черепицею. Замість пільних коників та комахок скачуть і лезуть по ній всякі літницьеві мухи, що не дають спокою директорів цієї оселі та — собі взаємно.

Але як хто мешкає в „Маковиці“, то пощо так дуже спішиться на Маковицю? Аж коли молода гуцулка, що носить щоранку молоко з маковицької полонини до Яремча, спить лукаво: „А ви чому не прийдете коли на Маковицю?“ — рішаєш, що на верхах можуть рости кращі твори природи, як у пансіонах і в тебе прокидається туристична жижа.

Масарикова бібліотека.

строях та з гарною програмою. Під час їх спілу у радіо передано короткі змістовні інформації про український наріз. Виступали вони теж і на кляскавській виставі, де їх слухали тисячі. До пісень додавано пояснення англійською мовою. Хоч оба хори співали добре, то перше місце здобув ньюйоркський хор, згідно з осудом судді Глена Р. Монтоммері, голови музичного департаменту при кляскавській Виховній Раді.

Разом з хорами виступали на виставі й українські танцюристи з Кляскавду під проводом Степана Германа, здобуваючи оплески.

ВИСТАВА УКРАЇНСЬКОЇ НОШІ.

Новиною, яка викликала широке зацікавлення серед чужинської публіки, була вистава української ноші, яку влаштовано заходами д-ра і п-ї Вахно з Торонта (Канада). Виступали українські дівчата з Торонта в різних селянських строях з різних околиць України. На сцену виходили по дві модельки, з яких одна представляла дійсний селянський стрій, друга такий стрій у модерному пристосуванні для щоденного чи балевого вжитку. Все це відбувалося при гарнім освітленні та при акомпаніменті української музики, з відповідними поясненнями п-ї Вахно. Кожен показ ноші приймав присутні гарячими оплесками. Найбільше оплескували стрій полтавський і гуцульський.

ТОВАРИСЬКІ ЗАБАВИ.

Конгрес використано теж для затіснення знайомства між присутньою на ній молоддю. В тій цілі влаштовано спільний обід, забаву в Українським Народнім Домі, як теж по конгресі спільну вечерю в готелі з промовами, музикою і танцями, на якій був посаджений міст і понад 400 гостей.

НОВИЙ УРЯД ЛІГИ.

В понеділок пополудні закінчено наради Конгресу діловими звітами уступаючого уряду і вибором нового, до якого ввійшли: Іван Романішин, голова; Марія Сарабун і Степан Добридень, заступники голови; Іван Косбин і Милреда Зин, секретарі; Петро Захарчук, касієр; Іван Іванчук, фін, секретар; лава дорадників: Степан Шумейко, Анастасія Олесків, Степан Ярема, Петро Дутчак та Іван Панчук. Конгрес закінчено означенням міста Пітсбургу місцем Конгресу Ліги в 1938. р. та ухваленням резолюцій і відспіванням українського національного гімну.

ДАЙТЕ ДОКАЗ, ЩО ПАМ'ЯТАЄТЕ ПРО ІНВАЛІДІВ У.Г.А.!

З жіночим товариством тому добре йти на прогулянку, що тоді можна вдавати сміливиця, дряпатись попереду (зн. на гору) і дивитись спочутливо на гарний пол: „де вам до туристки!“ Маючи нічого страшного — можна жінок пустити вперед, а потім дігнати.

Широкий, прегарний пляй. Струнчасті ряди високих смек з одного й другого боку. А осьтам, у глибокій дебрі, кудюю навесну женуть левно бистрі води, дежать два зломані бурію потужні дерева. Якесь невідоме красебе від цієї картини.

За лісом пнуться угору пологини. „Промисловий“ гуцул стягає від особи по 10 сот. Бутімто за толочення трави. Вище підбігають обдерті, напівголі дітиська і просять „пару гроше“. Вони навмисне так убрались, щоб викликати спочуття. Під самою горою найбільша „атракція“: старий гуцул дує в бляшану трембіту. Розуміється — незадурно. Побіч „продає зуби“ гарненька русняк. А на самім верху гуцули поставили будку з содовою водою, овочами, молоком. І цинять як за рідну маму. А кажуть, що ми мало купецький народ!

Оттак задивившись на всякі атракції, погалина частина прогулянки закінчилась зовсім і верх добула струнка „пантінюва блондинка“. Не лишалось нічого іншого, як зробити для переможниці велику китицю з — будяків (задрістий!) а лисий гінеколог вручив їй ще гуцлик від спіднички, що вона його сама запальнула туристка згубила подорожі.

Лижник показує гранатове пасмо Чорногори, а осьтам гострий верх Добожанки, а там... малий Ромчик бігає і обдерює кожного чоколядою. А „пантінюва блондинка“ взяла ручобруч кучерявого хлопця. Ходять від одної копичі сіна до другої і — нюхають. Нюхають верховинного сіна переливаються немесними нюхсами, ніж дорогі перфуми.

Т. Г. Масарик ще з дитячих років любив, як висловився сам у своїй автобіографії, по-ринати в книжки. (Див. книжку К. Чапка: „Розмови з Т. Г. Масариком“. Т. I.). З тої самої автобіографії дізнаємося, яке велике горе пережив Масарик під час свого учіння — за хлопчих років — у віденського шлюсаря: один зпо-ийж учнів того шлюсаря украв у Масарика його власні книжки. Залишившись без своїх улюблених книжок, особливо без атласу, Масарик так засумував, що незабаром утік з Відня додому на Словацьчину.

Любов до книжки Т. Масарик беріг до кінця свого життя. Як свідчить бібліотекар приватної бібліотеки Т. Масарика д-р Оскар Одстріля, одного разу Масарик напів-поважно, напів-жартовливо сказав, що найбільше радіє з свого уряду президента Чехословацької Республіки тому, що може купувати книжки, скільки хоче. (Див. статтю д-ра О. Одстріля: „Т. Г. Масарик як читач“ у чеському журналі „Масариків лід“, ч. 5, 1937. р.).

Масарикова бібліотека в березні 1937 р. мала 108 тисяч томів. Більша частина тих книжок знаходиться у президентській палаті на пражській Граді, частина — в замку у Лянах, де Масарик перебував в останніх роках.

Масарикову бібліотеку скатальоговано за системою, що її встановив сам Масарик на основі своєї класифікації наук*). Бібліотека має к. 400 відділів та підвідділів. Найбільшим відділом у Масариковій бібліотеці є відділ релігії, потім іде російський відділ.

Т. Масарик увесь час поповнював свою бібліотеку. Будучи президентом, Масарик щотижня переглядав цілі купи нових книжок у різних мовах, щоб вибрати з них потрібні для своєї бібліотеки. І цей перегляд книжок Масарик робив, за свідомством д-ра О. Одстріля, з такою любов'ю, з якою заводив знайомства з новими людьми.

Всі книжки, які пройшли через руки Т. Масарика, повні його нотаток, бо завжди він читав книжки з олівцем у руках. Важливі місця в книжці звичайно підкреслював; кожне поняття вводив у рамці та сполучував лінією з іншими поняттями; деякі витяги з книжки переписував на титульну сторінку; туди-ж впису-

*) Перісну свою класифікацію наук Масарик подав у своїй відомій праці „Конкретна логіка“, що вже давно стала бібліографічною рідкістю. Від осені 1925 р. Масарик займався підготовкою нового видання „Конкретної логіки“, де мав намір викласти свій філософський світогляд у систематичній цілості.

вав різні додатки бібліографічного характеру. Якщо нотаток було багато, то Масарик вклеював декілька сторінок чистого паперу. Про свої нотатки у книжках Т. Масарик якось висловився, що вони є кращим джерелом для пізнання його світогляду, ніж ціла низка грубих книжок про нього.

Т. Масарик ще за свого життя подбав про збереження своєї бібліотеки як цілості та надання їй публічного характеру. А саме 23. липня 1932. р. Масарик окремою грамотою записав свою бібліотеку, свій архів та музей, що складається зі збірки привітних адрес, почесних дипломів, дарунків з нагоди його ювілеїв і т. п., спеціальному Інституту ім. Т. Масарика та забезпечив його грошевим фондом.

Кураторія того Інституту, на чолі якої стоїть президент Е. Бенеш, уже визначила місце для будови Інституту. За пляном, що його виготовили архітекти проф. Гочар та д-р Б. Козак, вартість будови Інституту разом з його внутрішнім урядженням сягає суми к. 5 міль. кч. (Див. статтю д-ра О. Одстріля: „Майбутність бібліотеки Президента-Освободителя“ в чеському журналі „Масариків лід“, ч. 25, 1936 р.).

Інститут ім. Т. Г. Масарика має своїм завданням продовжувати наукову працю його основника. Масарикова бібліотека й архів будуть доступні для всіх наукових працівників без огляду на їх академічний титул. Книжки та матеріали з бібліотеки й архіву Інституту будуть до послуг наукових працівників лише в будинку Інституту.

Кураторія має намір пристосувати відкриття Інституту до свята 20-ліття Чехословацької Республіки (28. жовтня 1938 р.). Але може зайти таке, що до того часу ще не буде закінчена будова Інституту ім. Т. Г. Масарика.

Ст. Сірополько.

Кнут Гамсун:

ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ

Повість, стор. 152 + 18 стор. передмова.

Переклад Івана Ставиного. З передмовою М. Рунинського. Ціна 2-50 зол., порто 25 сот.

Історія бурляки — написана одним із найбільших сучасних повістярів — великим психологом та майстром слова, автором „Голоду“, „Пана“ та „Вікторії“, лауреатом Нобелів.

обличчя; одні перейняті нещастям, другі цікаві на „сензацію“ перескакуєш каміння: де він?

Лежить на тінному камені. Чотири товариші без упину роблять йому штучне віддихання. Ось лікар похилився: щось впоркує. Рятункова акція не вгає. Обличчя потопельника синіє аж фіолетне. Крізь розкриті очі тупо дивиться смерть.

— Раз, два, три... Раз, два, три — вибиває лікар темпо штучного віддихання.

Підходиш до другого лікаря:

— Є надія на рятунок?

— Невелика. Бачите над оком рану? Мусів ще вдеритись до скали під водою. Усе залежить від серця.

А зелена вода зрадливого Пруту летить нестримно згори і білогризими хвилями бється об скали. Шумить грізно і дино. Священник став над водою і шепоче молитву. А темна глибока мовчить.

Змінюєш свого товариша і сам схилився над холодним тілом. Береш руку і знов рівномірно: раз, два..., раз, два...

Та стихія не віддає жертви. Не відрятували. Жінки хитають головами й розказують собі, як „покіяник“ дивився в воду, дивився, а потім встав і вона його потягнула...

Журналіст, що не надіявся і на літні мати роботу, пише вже „літнім пером“ на листівці: „Трагічний випадок у Яннім, 6-го липня...“

Сьогодні шостого, а завтра сьомого. Святий Іван. Його Імнини. І коли під трупарією стрічеш широкого, вражливого на чуже нещастя доктора філософії, що показує тобі картку з тихим тремтінням голосу: „Дивись, передав поштар. Дістав Івась від літнички Імнини бажання“... — тебе огортає дивно трагічне почування.

Докторова дружина стирає сльозу зіп ока

(Далі буде).

І коли знехотя кинеш оком униз і побачиш, як там якась пара забула про цілий світ і застигла в поцілунку, тебе огортає не будьякий настрій, а радість життя!...

У нинішніх часах це на вагу золота.

S. O. S.

Доля буває химерна й часто завдає удар годі, коли людина найменше цього сподіється.

Над Яннім гарний липневий ранок. Вікна настіж, сонце заглядає крізь них:

— Агей, спляхи! Досить вилежуватись! Простягаєшся як довгий під покривалом і гої! — рауцким скоком з ліжка. Дивись — Івась уже встав!

Твій „співьокатор“ заглядає крізь двері з характеристичною, невразною усмішкою:

— Кава вже зовсім вистигла. Не йдеш на рйку?

— Хіба пізніше. Маю написати листа, піти на почту...

— Я зараз іду. На „Гуцульську пляжу“. Там, де так глибоко, чудово плавати. Я вже там учора купався.

— То до побачення — покидаєш його у дверях і преш над струмок робити „ранішню гулету“.

Сонце підіймається шораз вище і шораз педарше розсіває свої гарячі промені. „Гарний день“ думаєш, відірвавши зір від листового паперу. Нахилився знову над столиком і починаєш писати.

Нерозудоліні якісь крики. Вихилешся крізь вікно.

— Слухайте, Івась утопився! Біжіть скоро!!

— Що?!

Стелка, перелаз, дорога, пошта... Біжиш чимскоріше над Пруг, а в голові бється беззастенно думка:

— Якже це? Як це сталося?

Збігаєш столикою стелкою до Пругу. Яксь

СТОРИНКА БЕЗ ПОЛІТИКИ.

Поза межами дійсності.

Дуже часто стрічаємо в нашому житті явища, яких ніяк не можемо витолкувати собі розумом. Торкається це передовсім до позагробового життя, себто тієї царини, яка завжди ще для нас замкнена, хоч і не перестав нас цікавити. Інша річ, що колись самі ми цю таємницю пізнаємо, усеж такі з життя приходимо над такими явищами до денного порядку, бо не завжди любимо над ними застановлятися. Зате залюбки слухаємо таких несамолюбних історій, які проймають нас емоційним жахом...

ТАЄМНА ЗЯВА.

Було це на одному дворі в галицькому селі біля Чорткова. При столику зібралися чимало гостей, переважно тамошніх інтелігентів, так що крім пари господарів були там парох, лікар із сусіднього містечка та емеритований полковник. Гості вели між собою живу дискусію на вічно живу тему між лікарем та священником: про метафізичне питання.

Лікар, до деякої міри недовірок, любив таку тему. Семе доказував переконливо, що коли душа взагалі існує, то по смерті губиться й повертається у щось таке, чого нема, і пропаде зовсім так, як річка в морі. Парох, дуже схвальований, виказував на основі догм, що з душею діється по смерті саме навпаки; вона надалі задержує свою індивідуальність і, залишаючись собою, відповідає перед Богом за те, що робила на землі.

Хто зна, як була би закінчилася цікава дискусія, якби не прийшли люди із сусіднього села поза рікою, та не вівзвали священника до недужого. Парох схопився із свого місця, збираючись, куди визнавав його обов'язок, заявляючи на відхід, що небаром повернеться, щоби „до решти висваритися з лікарем“. Решта гостей делі бавилася безжурно, завела партію бріджа, а господиня подала чайок.

Минуло може півтора години. Раптом хтось застукав до дверей. До кімнати увійшов поволі парох. Із змоченої реверенди скапувала вода, залишаючи на долівці справжню калабаню. Приявні схопилися із своїх місць. Стали сипатися від кожного питання: „Що сталося?“ „Не вже який випадок?“ „Треба зняти мокру одягу!“

Священник не відповів нічого. Він підійшов скоро до лікаря й витягаючи до нього руку, з якої стікала вода, промовив: „Я прийшов тобі сказати, що це я маю слушність, а не ти“. І нагло постать священника щезла у загадковий спосіб. Великі калабани води на дивані ажозували, що зява була правдива.

Приявні оторопіли. Згодом вони довідалися, що чоловік, яким парох перелідивав ріку, повертаючись від недужого, перевернувся й священник утонув, не вміючи плавати. Сталося це саме в той мент, коли в кімнаті господаря появилася його постать.

ПЕРЕД ОСТАННІМ ЛЕТОМ „ГІНДЕНБУРГА“.

Юрба, яка зібралася на леговищі в Берліні, прийшла прощати подорожніх, що саме мали відлетіти „Гінденбургом“. Наближалася хвилина відлету. Серед подорожніх звертала особливу увагу молода, пристійна жінка, незвичайно елегантна, що держала в руках китицю чудових рож. Мабуть дістала її від судженого, що саме стояв біля неї та сумовито вдивлявся й увічі. Молодець давав їй на дорогу останні перестороги, раз-у-раз цілуєчи її дрібну руку.

Нараз на даний знак зібрана юрба метнулася до містка, благаючи дістатися до кабіни. Останнє „будь здоров“ і молоді жінка, замішавшись між юрбу одна з перших станула на містку. Дійшовши до дверей гондолі, востаннє відвернулася та поцілуючи судженому цілунок рукою, змала вже поставити праву ногу на порізі гондолі, коли раптом із її уст виллюбувся несамолюбний оклик „Олена!“... Була би повадилася вона на землю, якби не юрба, що іззаду її придержала. Счинилася метушня. Одні цікаві були довідатися, що такого скоїлося, інші тис-

нулися до гондолі. Молода жінка бліда, наче полотно, за ніщо у світі не хотіла вернутися на місток, повторюючи раз-у-раз дрожащими устами: „Там стоїть моя, небіжка сестра Олена, та скрещеними руками боронить мені вступу до гондолі. Не їду туди за ніщо у світі“.

Даремне намагалися її переконати, що в гондолі нема нікого, що інші подорожні безпечно входять до середини. Молода жінка вернулася на леговище, де суджений теж не настоював, щоби вона їхала. Сам почав її заспокоювати, переконуючи ніжно та пестливо, що її небіжка зовсім привиділася, що ціла подія є радше надійком й буйною увагою. З уваги на рішучу заяву молодої жінки, що вона за ніякі скарби не поїде, відчепили місток, перестерігаючи її, що грошей за куплений білет їй не звернуть.

Молода жінка байдуже слухала всіх тих слів. Вона рада була, що не поїде. Тимчасом позитреплав відбився від землі. Він маестатично колибався в повітрі над леговищем, коли орхестра града німецький гимн. Тисячна юрба гляділа за велитенською птицею, на якій миготів до сонця срібними буквами напис „Гінденбург“.

Молода жінка вернулася зі судженням домі, не розуміючи покищо, що чудом вирятувалася від неминучої смерті. Щойно згодом довідалася, яка доля постигла позитреплав підчас причалювання.

ЖІНКА З ПОРТРЕТУ.

Марія Федорчуківна, яка саме дістала на університеті диплом магістра філософії, виїхала за запрошення своєї багатой товаришки до її фітварку на замок у Добровілянах. Вона була дуже втішена, бо здавна мріяла про те, щоби хоч кілька днів побути в такому романтичному місці.

Її визначили окрему гостинну кімнату, що знаходилася у крайній башті. Кілька днів перелізла вона на відвідуванні старинних памяток та чудово-гарної околиці. Якось раз, забавившись з гостями, приобіцяла їм показати свій альбом із світлинами. Мерщій побігла сходами до своєї кімнати. Саме тоді був пізний вечір. Вона перешошла крізь крутий, дерев'яний коридор. Крізь круглі вікна місяць кидав зеленкуваті блиски до середини. В цьому таємному світлі побачила Марія дивну постать, що без руху стояла на середній коридорі. Була це жінка, одягнена в широкі криноліну, з високою зачіскою, з якої спадали не обнажені груди білі кучері. Несамовита поява повернулася лицем до Марії. У світлі місяця можна було бачити й ніжне, кругле лице, рожеві та рівно викровані уста й великі, чорні очі. Марія стояла, наче зачарована. Так гарного лица вона досі не бачила. При тому не відчувала вона ніякого жаху. Навпаки: хотіла підійти ближче до таємної жінки. Однак зява стала чимраз більше віддаляватися і згодом зовсім розплилася в місячному світлі. Марія, задумавшись, пішла до своєї кімнати. Взяла альбом і прочуваючи вже зі свого схвилювання зійшла назад до вітальні, не згадуючи нікому про подію, щоб не псувати гостям та господині настрою.

Раз якось товаришка намовила Марію піти до бібліотеки, де обі могли побачити чимало старих писем, книжок та місцевих літописів. Обі дівчини потонули серед цілої стирти пергаминів, коли нараз Марія відвернула голову та побачила портрет, що був задньою стороною припертий до стіни. Вона підійшла до портрету, відвернула його і скрикнула. Це був портрет тієї саміської жінки, яку вона бачила кілька днів тому в коридорі.

Товаришка почала її розпитувати про причину крику. Тоді Марія розказала про свою пригоду. Товаришка дивно посумніла. „Це зле“ — сказала до Марії — „жінка, яка тобі показала, не ворожить нічого доброго. Це моя прабабуля. За кожним разом, коли комусь появляється, приносить смерть, або нещастя“.

І цим разом ворожба справдилася. Кілька днів пізніше помер нагло в самоходовій катастрофі стрий товаришки.

(ст.)

ВЯЧЕСЛАВ БУДЗИНОВСЬКИЙ.

Як чоловік зійшов на пана.

З автобіографією автора і карикатурою Е. Козана.

Веселе оповідання про молодця, що анює із собою тяжку боротьбу: що вибрати — любов і добру „партию“, чи працю для громадства. Оповідання повне гумору та бадьорості.

Ціна книжки 2 зоп. 50 сот.

хотіли просто для почеси працювати в кухні англійської вірки. Багато з них зявлялося одностайно, що не фізична праця, ані варення, але бажання познайомитися з артисткою, пізнати всі її морави й забаганки, жести та поведінку — були головною причиною їхніх зголошень на кухарку. Дотепна акторка відіслала всіх діачат знову до школи, заявляючи, що готова кожної зуботи ачити їх і приготувувати до майбутніх успіхів на срібнім екрані. Не посаду кухарки прийняла звичайну сільську дівчину зпід Ліверпулю.

КЛЮБ ЛЮДЕЙ ІЗ ГАРНИМ ПИСЬМОМ.

У Міляно заснували напівдруку дивний клуб панів, що гарно пишуть. Ініціативу до заложення того клубу дав гурток зубожілої італійської аристократії, яка мала в Міляно своє пристановище. Графиня Марлі Фієрі опрацювала статут клубу, до якого вписалося 23 особи. Як подає статут, нове товариство має виробити серед італійської інтелігенції замішування до гарного ручного письма. В добі, коли машини до писання викривили, або до деякої міри усунули ручне письмо, гурток італійських убогих аристократок хоче пропагувати давнє ручне мистецтве писання.

ВЕСЕЛЕ.

ДОБРЯГА ПОЛІЦАЙ.

Один поліцай, що вертався пізно вночі зі служби, помітив у снігах якогось дому пияка.

— Що вам, не можете знайти своєї хати?

— Ні — звучала відповідь.

— А на котрому поверсі ви мешкаєте?

— Гіп... на першому.

Добродушний поліцай бере сердегу під руку та виводить його на перший поверх. Двері були відчинені, тому поліцай потручує пияка до середини та сходить на дощину. В снігах побачив якогось ще більше п'яного добродія:

— Ви де мешкаєте?

— На першому поверсі.

Поліцай, так як і за першим разом, узяв пияка під руки, повів на перший поверх та трунув крізь відчинені двері до середини. Коли зійшов на партер, побачив у снігах третього добродія у сильно підхмеленому стані, який жалівся, що не може потрапити до своєї хати. Сказав теж, що мешкає на першому поверсі.

Терпеливий поліцай і цим разом узяв його під руку, запровадив на перший поверх та найшовши напотьмки отворені двері, погнав туди сердегу пияка.

Зійшовши до сіней побачив (що воно до біса?) знову якогось пияка. Підходить до нього, але пияк зривається і кричить:

— Тепер уже вам не вдасться... гіп... вивести мене на перший поверх та струнути до порожиної віди!..

БРІДЖОВЕ НЕПОРОЗУМІННЯ.

Двох бріджистів умовляється, що підчас гри один другому буде показувати в який колір має вийти. В однім менті пан „Х.“ показує своему партнерові на серце. „У“ виходить з жери і програє партію. По грі, коли обоє опинилися на самоті, „У“ робить своему партнерові докори, що ввів його в блуд.

— Ти стукав себе в серце, отже я вийшов з жери і програв.

— Ти ідіст! А що серце робить? пік... пік... пік...

ГАРНИЙ ДАРУНОК.

— Що ти дала своєму чоловікові на уродини?

— Так багато, що він не може того нараз носити: два ковніріші.

ПРИВИЧКА.

— Чому пані Крукова ходить постійно до зубного лікаря, відколи вона стала вдовою.

— Це привичка з давнього подружнього життя: вона все мусить докось мати, щоб йому показати свої зуби.

КОНТРОЛЬОР СЬУ.

— Пощо тобі панути підчас сну.

— Я тому тримаю її, щоб чати контрольора, що я підчас сну говорю.

Фільмова зірка шукає кухарки.

Під таким титулом появилася оголошення на шпальтах незвичайно поширеного лондонського щоденника „Дейлі Мель“. Тою людиною, яка шукає кухарки, була гарна зірка англійської фільми Ліліана Тейлор.

До мешкання зірки зголосилось більше як 130 охотників працювати в гарній пані. Згодом виявилось, що з того числа понад 100 дівачат не мало нічого спільного з господарською працею. Були це просто учениці і віжні пенсіонарки, які

Вже появились у продажі доступні для кожного супергетородина високої класи

ФІЛІПС СУПЕР 4-38

Японці заняли Паотінфу.

Домей подає: Нині в год. 9.45 японські війська увійшли до Паотінфу.

ЛЕТУНСЬКІ НАПАДИ.

Японські літаки бомбардували вчора чимало місцевостей по всьому Китаю; м. ін. знищили вони протилетунську батарею в Кіяньюні та повністю ушкодили китайський військовий корабель. У Сієнсієні (Гоппей) кілька бомб упало на монастир Єзуїтів та на жіночий шпиталь. Тотальність «Експортної Компанії» просить британську амбасадю заперестувати проти бомбардування його понтоном.

ЯПОНЦІ НАМАГАЮТЬСЯ ВИСАДИТИ ДЕСАНТ?

Як подає китайська телеграфічна агенція, коло побереж Чекіану помітили кілька японських військових кораблів та літаків, які мабуть пробуватимуть висадити вояків на сушу. Ще давніше японці намагалися зробити десант у пристані Ліенюнь, відкля виходить залізниця до Ляонгаю, але не встигли цього зробити, хоча мали 4 військові кораблі та 20 літаків.

УСПІХ КИТАЙЦІВ.

На шляху зі Шангаю до Тачану китайські війська пішли на 10 км. вперед. Постійні японські наступи не дали висліду — японці не перервали ніде китайських становищ. Японській офензиві так під Шангаєм як і на півночі по-важно перешкоджають дощі.

ВИСОНІ КУРСИ ГРОМАДСЬКОЇ АГРОНОМІЇ при Українському Технічно-Господарському Інституті

приймають студентів та курсантів.

Програма курсів: I. Підстави та загальні методи праці громадської агрономії; II. Спеціальні методи праці громадської агрономії.

Підручники до I-ої частини курсів склали: проф. К. Машевич, проф. д-р І. Витанович, проф. Л. Біленький, доц. О. Божковський, доц. Вікт. Доманський, інж. аг. А. Романенко, д-р інж. Е. Храпанний. Підручник до II-ої частини складають 12 фахівців.

Редакційна комісія: проф. В. Черевий, проф. К. Машевич, доц. Вікт. Доманський, доц. д-р інж. К. Осауленко.

На дієвих студентів приймають на курси особи з закінченою високою та середньою сільсько-госп. освітою; особи без такої освіти — в характері курсантів. Абсолвенти, що кінчили курси в характері студентів, дістають дипломи.

Такі за навчання на курсах (з підручниками) — 175 хорон чеських (прибл. 83 зол. п.); самі підручники — 125 зол. п. (прибл. 24 зол. п.).

Проспекти курсів — безплатно. На ширшу відповідь приславати міжнародний поштовий купон. Звертатися на адресу: Український Технічно-Господарський Інститут, Покровський Технічно-Господарський Інститут, або Товариство «Одеський Господар» — Львів, Ринков 10. II. п.

На ту саму адресу надіслати прохання й запити в справі студій на Вищошкільному Економічно-Кооперативному Відділі, Високої Школі Політичних Наук, Технічній Сільсько-Господарській Промисловості та курсат: Укрїнськостанова, Бухгалтерії, Чужих мов (нім., франц., англ.), Пасікаництва, Американа, Промисла, Пасікаництва, Садівництва, Городництва, Птахівництва, Консервації й перероблення садівництва та городництва, Оброблення шкіри, Мелодарства, Фотографії, Радіотехніки.

З Малярської вистави.

СЕВЕРИН БОРАЧОК.

У „Союзі Пластиків“ осінній сезон почався виставою „чотирьох“: є ними — Борачок, Мікула, Тесар і Яль. Хоч сама вистава не дає чогось незвичайного — причиною тут безперечно брак оригінальності і майже тотальний стиль усіх чотирьох — імпресіоністичний, з усіма видами лами в бж експресіонізму чи поантизму, всеж вистава цікава для нас тим, що маємо змогу на ній зустріти знову „старого“ знайомого Борачка.

Борачок старий „капіст“, так названо групу краківських мистців, що свого часу зірвала із старими мистецькими засобами і за новими зах.-європейськими зразками пішла в напрямку сучаснішого примету. Кольор і площина, зорганізована ним, мають у їх малюнках перше і найважливіше значіння. Вже імпресіоністи, такі, як Гісарро, а передусім Ренуар надали барві зовсім самостійне значіння, незалежне від рисунку, що дупко обрисовував форми і забарлював їх потім фарбою. Та вони виходили з того, що нпр. листя на дереві дпає на нас не так своєю формою, як мінливістю і цілою скалою тонів, незалежних від обрису. Ті малярі навчили саме нас вражливості на найменші кольорові вибраві, навчили нас справжньої і сутевої вертості малярства — гармонійної насолоди барвою.

Пейзажі, композиції, фігури Борачка зовсім у цьому стилі. Під легко накладеною, немов посиченою фарбою чуємо, що мистеці не чужа й композиційна підбудова, а чистота гарячих рожево-зелено-жовтих барв приємно вражає в порівнянні з неохайними і брудними малюнками, які так часто бачимо на виставах. Єдиний закид, що його можна зробити мистеці, це те, що він не старається вийти поза коло раз досягнених здобутків. Признаймо, що його малюнки зразкові у своєму стилі, але подібні він малював уже кілька років тому. Надхнення не слід використовувати так, як просто технічного хисту при ланцюговій продукції автомобільного підвоззя.

С. Г.

„Клюб демократії“.

У Варшаві повстав організаційний комітет „Клубу Демократії“ під проводом проф. унів.-дра Мігуловича. Подібний організаційний комітет повстав теж у Кракові під проводом полк. Вояковського і б. сенатора Сенка. Такі комітети мають повстати і в інших центрах Польщі.

В інтерв'ю на тему створення табору цього клубу проф. Мігулович м. ін. сказав: „Будучина належить до демократичного табору. Маємо могутній людський рух, могутній робітничий рух та інтелігенцію. Процес кристалізації демократичного табору є структурним процесом.“

Воевода Юзефський уступає?

У зв'язку з останніми подіями на Волині знову виринули погослки про уступлення волинського воеводи. Скільки правди в цих погосках — годі знати, хоч треба зазначити, що вони вийшли зпоміж людей, зближених до воеводи Юзефського. Протизники воеводи твердять, що урядування на Волині воеводи вже отот скінчиться, бо, мовляв, він вів „за-надто українофільську політику“.

Еміграційні справи.

ОСТОРОГА В СПРАВІ ЕМІГРАЦІЇ ДО ФРАНЦІЇ.

Загальні часописні вісті про еміграцію до якоїсь країни дуже часто стають причиною небажаних еміграційних вист. Таке є тепер з еміграцією до Франції. Появилася вістка, що Франція має сировадити в Польщі 5 тисяч робітників до праці в копальнях, аже деякі повіті охопила попросту еміграційна гарячка. Десятки людей приходять до Львова, обходять усі бюро репакції і годі їх переконати, що нічого на рині нема. Мало теж приходить письмелні запити.

Подаємо до відома, що єдиний можливий сьогодні спосіб виїзду до Франції на заробітки — це пошомне заперобування або контракт праці. Цього року документи видає французький уряд лише для різних робітників. Збірник заперобувань теод нема, а лише

воли є, то обімають дуже мале число робітників. Зрештою в кожному випадку обірного заперобування рішає Міністерство Суспільної Опки, і воно вишачує, авідки брати робітників. Воно в порозумінні з Фондом Праці вибирає повіті, у яких має відбутися рекрутація і кандидати з інших повітів не входять у гру. Зокрема коли йде про копальняних робітників, то з засади все їх беруть лише з промислових округ і те, що хтось уже буз у Франції та працював у копальні, не грає ніякої ролі.

Подаючи це до відома зацікавлених у виїзді до Франції, звертаємо увагу, що всім приїздам до Львова в цій справі є безпредметові.

ЕМІГРАЦІЯ ДО БРАЗИЛІЇ ПРИПИНЕНА.

Недавні загострення при видаванні віз для емігрантів до Бразилії, як також обмеження транспортів на поодинокі бразилійські колонії, припинили ціловитю еміграцію до Бразилії.

Спиралючись на інформації про то іа Бразилії, Еміграційний Синдикат повідомляє, що ця акція не спрямована виключно проти емігрантів з Польщі, але приотосовувана також до емігрантів з інших країн. З огляду на час виборів нового президента бразилійської республіки не можна сподіватися, щоб справа еміграції до Бразилії була управильнена перед січнем 1938 р. Попри це бразилійський уряд приготував новий еміграційний закон, який з огляду на витворену ситуацію не може бути скоро ухвалений.

Не зважаючи на ті перепони, всеж таки виїзд родин на колонії в обмеженій кількості буде допу- шений.

ПАРАГВАЙСЬКІ ВІЗИ.

Парагвайський консуль повідомив Еміграційний Синдикат, що буде давати транзитові візи під умовами, що: 1) виїжджаючий буде мати паспорт з візовою візою того краю, куди він йде; 2) до подання будуть долучені всі документи, потрібні для одержання візи; 3) виїжджаючий зложить у консулаті письмелне зобов'язання, що не задержиться довго в Парагваї; 4) заплатити кошти візи у висоті 23.75 зол.

— 0 —

НОВИНКИ.

— Найсолідніші футра тільки у Юліана Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. I., телефон 254-46.

— Позір Личаківська дільниці! З днем І. жовтня ц. р. відкривається при філії В. Муз. Інституту ім. М. Лисенка при вул. Крупярській 15 (доміака Рідної Школи) наука сольо-співу. Ближчі інформації в канцелярії філії — кожного дня від 3—7, крім понеділка і четверга.

— В доповненні до комунікату про отворення Християнського Інтернату для студуючої молоді у Львові подаємо до відома: Місячна оплата: 1) за мешкання зраз із сніданням зол. 18; 2) за мешкання зі сніданням і вечерею зол. 30, 3) за мешкання зі сніданням, обідом і вечерею зол. 50. Прохання в справі прийняття до згаданого Інтернату треба вносити на адресу Управл. Бул. Сувієвського ч. 21, із зазначенням, на котрий рід приміщення з трьох вище поданих прохуючий рефлектує. Повне удержання в Інтернаті залежить від вистарчальної кількості зголошень, тому прохуючий спішитись зі зголошеннями.

— Мистецька вистава. Живою атракцією в салях Європейського готелю є все це мистецька вистава Т-ва прихильників мистецтва, яку публіка повитала з великим призначенням. Дві збірники праці Брон. Рихтер-Яновської (Краків) і Мартина Кіца (Львів) та гарно згармонізований загальний салон, де виступають визначні львівські малярі і графіки, є для виднів джерелом небуденних естетичних переживань. У виставі беруть участь: З. Альбиновська-Мінкевичева, І. Глязнер (Бельсько), М. Гавзерова, А. Кляр, Кратохвіла-Відимська, Г. Лянг, Р. Лотоцький, М. Опольська, І. Труш та інші. Вистава триває щодня в годинах 9—19. Групи і прогульки мають знижки.

— З мухи зробили вола. Як звідомляє ПАТ, в присілку Суха Ліщина біля Болярова станицьківського повіту згорів не костел, але деревляна капличка, що находилася в будові. На місце приїхав станицьківський воевода ген. Паславський і приобіцяв місцевому будівельному комітетові допомогти матеріально до докінчення будови. Поліція шукає за винуватцями здогадно-го підпалу, але досі не арештувала нікого.

— Летунська катастрофа скоїлася минулої ночі під Львовом. Розбився літак, на якому два офіцери робили вправи. Летунів вратувалися при допомозі джогандів.

По широкому світі.

Бельгійські соціалісти на конгресі ухвалили вотум довіри урядові Ван Зеланде; на виїздок його упадку вони домагаються, щоб прем'єром став соціаліст.

Румунський міністр промислу і торгівлі Пон заявив, що всі чужинці, які поселилися після 1918. р. будуть мусіти покинути Румунію, щоб уможливити ународовлення господарського життя держави.

В Іраку новим шефом генерального штабу замінив ген. Шахіра Шах Бані, що має опію англофіла.

Італійську організацію молоді „Опера Націонале Балліла“ закіндовано; всі організації молоді об'єднано в одну „Джіовенту Італіано тель Літоріо“.

Австрія не кандидуватиме до Ради Ліги Націй, як це твердили деякі насписки.

— Звільнення від 10-хвилинних вправ. М-ство освіти ствердило, що 10-хвилинні руханкові вправи дають часто некорисні висади з причини невідповідних умовин у багатьох вселюдних і середніх школах. Тому зарядило, щоб ці вправи відбувалися лише в тих школах, які мають відповідні умовини. Рівночасно м-ство поручило вчителювати шкілі усіх степенів і типів, щоб класи та робітні підчас шкільних занять були відповідно провітрювані. Підчас провітрювання повинні бути перерва у праці, щоб молоді могли свobodно відпочати та випростувати все тіло.

— Хто виграв на лотерії. 50.000 зол. на ч. 34396. 10.000 зол. на ч. 105280 106986 134045 175247. 5.000 зол. на ч. 34805 80335. 2.000 зол. на ч. 4362 15313 15975 33059 33898 42708 4407 58908 65875 68215 72223 79728 89732 92646 99379 105000 169041 177332 194168 188600 192212. 1.000 зол. на ч. 5556 19120 22042 22144 21501 27976 30334 30625 38528 44264 46274 50682 55937 58990 64864 73780 75417 81237 82489 83172 88255 88914 91247 98857 99536 109288 110032 121953 127102 131641 155518 163588 181804 192763.

— Дві церковні книги зі Скита (Манявського) є в церкві в с. Маняві. Хоча священник говорив одній прогульці, що в цій церкві нема нічого зі Скиту, але проф. Мих. Кіт знайшов у дяківській лавці 2 книги (з яких дияки співали над гробом гетьм. Виговського) з написом одного почерку: „Еклезія Манявієнзіс“ і в одній книзі на долі на кількох картках записку: „Сю книгу купил Раб Б. Григорій Проданъ... Оддасть въ храм Престолу Богородици Покрови за отпущение греховъ. Дѣлалось в монастыру Скиту (отже монастир звався лише Скит, опісля додали Манявський, бо біля с. Маняви) за игумена Ієромонаха Серафима сго Собору Скитского нашо одручае... ахто би смѣлъ (слова з околиць Супрасля) оукрестити альбо отдалити от цкві той проклятъ... октябрь дня 4 (рік мабуть 1814). Виходить, що церква в Скиті мала празник (відпуст) на Покрови, а не на св. Івана; тепер є в Скиті відправа 1 раз у році на св. Івана. — М. М.

— Відпустка львівського воєводи. Львівський воєвода д-р Альфред Білик почав від 24. п. м. чотиритижневу відпустку.

— Ошуканці за кратами. Львівська поліція арештувала Яна Качона, який на спілку зі Семелем Бончуком з Радехова влаштував при вул. Личаківській ч. 9 „бюро посад“, яке поспраді займається посередництвом у подружжях. Розуміється, що „посередництво“ зводилося до ошуканства і натягання легковірних жінок на гроші. Оба співники опинилися за кратами. Крім того арештовано Оліяна Котова з Винників, що уживався між безробітними і здирав із них гроші, обіцяючи їм заняття, службу та посади.

— Жертва покутного лікування. До шпиталю в Жовкві привезли у безнадійному стані 26-літню Олену Кучер, яка дістала зараження крові наслідком недозволеного заходу і незабаром померла. Справою занялася поліція.

— За кусничок носа. Перед дрогбицьким судом станув 31-літній Мечислав Ярема, колишній судовий урядовець, а тепер асекураційний агент, обвинувачений за те, що в травні ц. р. підчас суперечки зі своєю нареченою Оленою Олексій відірвав їй ножиком до гоління кусничок носа. На розправі оправдувався, що наречена зраджувала його і тому покарав її, щоби не подобалася нікому. За те дістав рік в'язниці і має заплатити 200 зол. за біль і лічення. Паниа Олена домогалася за свій ніс більше, бо 1.334 зол.

— Кривавий відпуст. Підчас відпусту в селі Трофанівці коломийського повіту дійшло до бійки у зв'язку з особистими порухами. В часі одної бійки застрілено з кріса Петра Грицюка з Трофанівки. Підчас дальших бійок тяжко ранено Івана Периаровського, який опісля помер у шпиталі, і Дмитра Семенчука. Арештовано кілька осіб.

— Краєва хроніка. На залізничній лінії Львів-Стрий біля стайці Глини Наварія вискочив із шина і перевернувся один вагон товарового потягу, затарасовуючи шлях. Подорожні мусили в цьому місці пересідати. — На армарку в Надвірній якийсь злодій вирвав з рук інкассента одної станіславської фірми Безема тежку з готівкою 1200 зол. і серед юрби пропав без сліду.

— В Чернатині пов. Городецька 25-літній Михайло Стецюк постріляв тяжко з револьвера 17-літню Анну Григорук і 23-літнього Мих. Франкова, яких відставлено до шпиталю. Стецюк укривається перед поліцією. — На веселі в Звенигороді пов. Бібрка Іван Рибак пробив ножем на смерть Андрія Головатого. — Самбірський суд присяжних засудив на 8 літ в'язниці Петра Бандуру, господаря з Ольшаники, за убивство своєї жінки. — Василя Мущинського

в Синевідську Вижньому побили тяжко якісь два люди, так що його в безнадійному стані відставлено до шпиталю.

— Незвичайний ювілей галицьких німців. Справді гарний ювілей святкувала громада галицьких німців, які хоч розсієні нелегичними групами серед чужонаціонального моря, зуміли такий довгий час вдержати свій пресовий орган, тиждень, поставлений на відповідному рівні. „Остдойтше Фольксблат“ — така назва цього німецького тижневика — виконував за весь час свого існування незвичайно важку і просто муравлину працю; бо вдержати в національній свідомості малі острівчики німецьких поселенців, адебувши різників — це справді нелегке завдання. Нелегке воно ще й тому, що передвоєнна польська адміністрація дуже радо бачила національну асиміляцію німецьких поселенців і тому зусилля „Остдойтше Фольксблату“ зустрічались із не дуже прихильним наставленням тієї адміністрації. Всеж таки маючи такий культурний елемент, яким були німецькі поселенці, теперішньому ювілею вдалося успішно повести працю. Що поодинокі острівці німецьких поселенців не потонули — це перш усього заслуга того часопису, що саме недавно видав своє ювілейне число з нагоди 30-ліття свого існування.

— За погрози свідкові. Підчас процесу 43 українців у Луцьку мав зізнувати як свідок, Леонід Шклярук проти одного з підсудних Бориса Пашкевича. Один із поліційних агентів повідомив прокуратора, нібито він підслухував, як із Шкляруком розмовляв батько підсудного Бориса Пашкевича Леонід і загрозила Шклярукові, що на нього видадуть присуд смерті та застрілять члени української тайної організації коли він буде зізнавати в некористь його сина Бориса. Прокуратор приказав арештувати Леоніда Пашкевича. Небаром у цій справі відбудеться судово розправа в окружнім суді у Луцьку.

— Окремі лавки для жидів. До варшавської шкільної кураторії напливають масові скарги від жидівських організацій тому, що в багатьох вселюдних і середніх школах на провінції й у самій Варшаві вводять окремі лавки для жидів. В цій справі їде до міністерства освіти жидівська делегація.

— Трансакція краденого зі злодіями. В одному варшавському бюро кольпортажі газет украдено дві машини до числення вартості 2.000 зол. Власник бюро довідався, що до крадіжки причинився колишній його помічник Шермахер і запропонував йому зворот украдених машин за винагородою 450 зол. І справді після злочинця окупу злодій звернувся йому машини. Поліція арештувала Шермахера, ствердивши, що він має за собою вже кілька таких „інтересів“, а крім того потягнули до відповідальності власника бюро за те, що входив у трансакції зі злодіями.

— Пожежі. В Сандовичах пуласького повіту згоріло 28 мешкальних домі, 56 господарських будинків, багато худоби, рілничного знаряддя і т. п. У вогні, що повстав наслідком неостережності попівсь смертельно б'літній хлопець. — У Дрогоичині грубешівського повіту жертвою пожежі стало 12 господарств. — На Поліссі було в одному дні 16 пожеж. — В містечку Висоцьку пішло з димом майже 11 громадян. — Біля Олтуша згоріло 25 гектарів ліса.

— Матки без власників. В місті Білостоці є 43 реальностей, яких власники в часі війни пропали без вісти, не залишивши спадкоємців. Тепер ті реальності переходять на власність державного скарбу.

— Грабуний напад на лікаря. До кабінету лікаря д-ра Гершевського у Тчеві прийшов якийсь чоловік і коли всі клієнти вишли, згодосився з болем голови. Лікар оглянув його і написав рецепту, а тоді „пацієнт“ добув нагло револьвер, сказав, що є бідний і крикнув: „Гроші або смерть!“ Лікар виняв спокійно портфель, в якому було 20 зол., зняв з руки годинник і дав усе те бандитові, який вклонився і швидко вишов. Впроді д-р Гершевський пробував залякувати крізь вікно другого поверху людей, але серед вуличного гамору і гуркоту возів ніхто його не чув. А тимчасом бандит утік.

— Шукають за Левоневським. Провідник ратункової експедиції, що глядає за Левоневським, Шенделев заявив, що час, призначений для ратункової ладії, вже дуже короткий. Від 26. п. м. на бігуні зачинається полярна ніч. Глядання будуть вестися на невеликому просторі в промірі 150 км. на 88 ст. 35' ширини і 120 ст. західної довжини. Там повинен знаходитися літак Левоневського. На багатьох островах ар-

хипелягу Франца Йосифа влаштовано провізоричні рятункові стайці, на випадок катастрофи з літаками експедиції Шенделева.

— Совітський промисл нищить машини. Орган народнього комісаріату тяжкого промислу „Австрія“ нарікає на кепський стан машин, що викликає застій у продукції. Це наслідок неосвісних і лихих ремонтів. У деяких фабриках машини спочивають по 16—27 днів у місяці. В донецькому басейні в липні стояло бездально 500 машин. Вони псується передчасно через варварську експлоатацію. Подібна справа в хемічному промислі, де ремонт машин взагалі не існує. Д передчасного зуживання машин причиняється рух стаханівців, які дбають тільки про рекорди ві норми продукції, а не про машини. Тим дається пояснити відразу фабрик до ремонту машин.

— Жалібі Масариківськ марні і листівки. У Празі на Градчанськй замку почтовий уряд Х. зладив поchtову печатку з приводу смерті президента Масарика з написом: „Прага, 10. Град. Т. Г. М. 14. IX. 1937 Жалоба Чехословаччини“ Цією печаткою перебивали три дні жалібіні листівки, що їх висилали ті, які бажали поклонитися тлінним останкам пок. президента Масарика.

— Рікні вістки. В Сан Франціско величезна пожежа знищила частину магазинів „Стандард Ойль Комп.“ Вибухи великих збірок ропи потрясли цілим містом і перемінили вулиці в море вогню. — Знаменитий італійський письменник Габріель д'Анунціо став головою італійської академії на місце, опорожнене після смерті сен. Марконія.

Останні вісти.

ПОЛК. КОЦ НА АВДІЕНЦІ В ПРЕЗИДЕНТА МОСЦЬКОГО.

Президент Мосціський прийняв нині шефа Обозу Зеленоця Народового полк. А. Коца.

ДИМІСІЯ ВІЩЕМІНІСТРА СВІТАЛЬСЬКОГО.

З Варшави повідомляють, що в найближчих днях покине імовірно своє становище віщеміністр фінансів Фердинанд Світальський, який обійме мабуть становище комісарського президента Познаня, на місце полк. Венцовського, який дістане номінацію на генер. директора фабрики вагонів Цегельського в Познані.

Нема сумнівів, що зміна на становищі віщеміністра скарбу є наслідком недавнього процесу проти головачів міністерства фінансів.

ЯПОНІЯ ДАЛІ „КАРАТИМЕ“ КИТАЙ.

Японське міністерство війни вияснило сьогодні, що здобуття Паотінфу є закінченням першого етапу японських операцій у Півн. Китаю. Одне тому, що не зважаючи на дотеперішні поразки Китай зовсім не виявляє охоти змінити своєї протияпонської політики, японські військові кола подвоють свої зусилля, щоб відповідно покарати Китай. Дальші операції будуть скеровані на полудне від Паотінфу.

МУСОЛІНІ ВИІХАВ ДО МІНХЕНУ.

Мусоліні виїхав нині в год. 12.30 окремим тоїздом, який складається з 9 вагонів до Мінхену.

ПОЛІЦІЯ ВІДНАЙШЛА ЖІНКУ ГЕН. СКОБЛІНА.

Авас подає, що урядовці поліції стрінули недалеко вул. Деля Фесандері п-ю Скоблін, яка вчорашнього дня сцзла без сліду рівночасно з Мілером і своїм мужем, Паню Скоблін відвезла до дирекції поліції.

Дописи.

ДОЛИНА.

Село Мізунь Старий на допомогу студентству. Культурно-освітні і господ.-економічні установи та і службовики села Мізуна Старого, долинського повіту, допінюючи належно велику роль українського студентства в українському національному житті та в майбутньому, з неможливою радістю позитали достаточне уловетитування Комітету допомоги студентству та складають на цю ціль свої скромні дарки (в зол.): кооп. „Український Нар. Дім“ 25, кружок Р. Ш. ім. гетьм. І. Мазепа 10, кружок „С. Р.“ 10, читальня „Прогіс“ в приєднати Ішимичин 5, чит. „Прогіс“ і прес. Кропівник 3, Бездаль Теодор 3, Гладун Михайло 2, Кавм Павло 2, Курце Михайло 2, Микудин Михайло 2, Пилипчук Іван 2, Хоми Іван 2, Вилик Вислав 1. Крім того кооп. „Український Нар. Дім“ залякує на цю ціль постійний місячний дарок у висл. 5 зол. Наме агадані установи та їх службовики гарно клонуть усі нац. установи, головню кооперативні негайно за їх прикладом. Не доауотім, щоб допомогти студентству жити і вчитися або посприяти студ.

ВЖЕ НА ДНЯХ
появиться у продажі
Великий Український Календар-Альманах

КРИНИЦЯ
на 1938 рік.

Всесторонній, багатий зміст — жаль інформаційна настільна книга — енциклопедично-опрацьовані питання нашої доби. — 13-ть аркушів друку. — Мистецька обгортка Павла Ковжуня.
Вже можна замовити „ДІЛО“, Львів, Ринок 10, II. поз.

але нехай хоча б найскромнішими датками створюють постійний фонд на їхню допомогу. Одинока і самотня правдива допомога українському студентству в руслі українського громадянства!

РУДНИ

Похорон штундисти з перешкодами. У Ваньковичах руденського повіту є коло 40 штундистів на 600 душ всього населення. В сусідньому селі Волозіві мешкає 12 штундистів також на 600 душ населення. Штундисти цинкові не цікавляться народними справами, хоч в обох селах живуть самі українці та працюють такі установи, як чит. „Просвіти“ кр. „Одної Школи“, споживча кооператива, хор, амат. гурток і т. д. Штундисти запалені секантами, верують лише в са. Пішчемо, а відкидають са. Табачку, церкву, обряди, хрест, хоругви, які називають „долами“. Тому два роки померла у Ваньковичах дитина штундиста і шойно за інтервенцією старости і жандармерії дала громада аусені громадського правосуддя далеко від села на їх цвинтар, бо ціле село виступило проти того, щоб штундистів хоронили на кат. цвинтарі. Цього року померла жінка штундиста в Волозіві. Люди знов не дозволили похоронити її на цвинтарі і помершу похоронили на власному полі. Дня 18. п. м. померла в Волозіві дівчина, донька провідника штундистів. Вона ходила до школи з братом на науку гр.-кат. релігії. Брат лишався звичайним католиком, а дівчину родичі перетягнули на штунду, хоч староста не повідомляв про зміну віросповідання. А що люди не дозволили знову в Волозіві похоронити її на цвинтарі ані в сусідньому цвинтарі, то 20. п. м. померла в Волозіві жінка штундиста, щоб похоронити її на штундистському цвинтарі. Та кількості (пів села) людей вийшло з села і не пустили фірми з домовиною до Ваньковичів. Коли два місцеві постеруноки не змогли, щоб забілку запровадити на місце вічного спочинку, зателефонували з двора до Рудок, звідки прийшов командир поліції з 5 постеруноками. Тимчасом зробилась була тижняна домовина люди викинули з воза на землю. Та командир зробив лад і штундистку похоронили на їх цвинтарі. Але ваньковичські люди відповіли, що забілку відкопують з гробу і викинуть під претекстом, що вона з чужого села. Поліція поставила охорону в селі і 21. п. м. арештувала двох парубків з Ваньковичів, а 22. п. м. ще кількох з тих селів молодих і старих, навіть жінок.

ЖОВКВА

Повітові обжинки в Жовкві. Дня 19. вересня піла Жовківщина жила під знаменем „Сільського Господаря“. Назначені на той день обжинки перемінялися у величаву селянську маніфестацію. З самого ранку надтігали групи селян і селянок у народній нощі, з прапорами, косами, серпами і всякими господарськими приладами. Все громадилося біля церкви св. Трійці де тамі оо. дехани (о. Паостервак, о. Павлох М. та о. Мухнацький Я.) стали до відправи торжественного освячення Богослуження в асвоті двох оо. ЧОВВ як діячів. Співав жовківський хор. По відправі Служби Божої посвячено віні принесені в дарі представителів централі „Сільського Господаря“. Відтак дуже гарну, достосовану до хвилини проповідь виголосив о. шамб. Потгорський Омеліа. По вислуханні проповіді уформувалася похід на чолі якого йшли делегати централі та повітових установ і гості. За ними під такт 4 оркестр промарширувала коло 5-тисячна маса організованого селянства. Похід своєю оригінальністю був для Жовківщини досі невідомою повинною і зробив ду-

же прийому несподіванку не тільки своїм глядачам, але й чужим, що масово вилигли на вулиці міста. В похіді можна було оглядати живу історію розвитку селянської культури від найдавніших часів, починаючи на вишнійшій добі, за ними йшли сваті, борони, жінці, жинварки, косарі, плетени і всякого роду прилади до управи рослин. Далі була алегорія — земля, з симво- лікою багатства Жовківської Землі, яку представила по вказівкам проф. Бушманюка Ю. п. О. Волинцяна в товаристві дівчаток у народніх строях — все це на прибраному у цяти возі. Окремою групою промарши- рували плетатори цигорі, яких найбільше прибуло із Замочку. Великою несподіванкою була гарна рекла- ма пекарні п. Цюропайловича, яку він представив на прибраній зеленню зоа-площади враз зі своїм персо- налом та великим рекламним печивом. Верхом за- цинкування і веселости тішилася „делегация“ світу ро- слинного (цигорі, буряк, картопля, капуста) та зир- винного, як корова, бугай, леопард, когут і курка, які розложившись на тигаровому асф. „Сусільного Про- мислу“, своєю оригінальністю та помисловістю викли- кували загальну веселість у своїх видців, які витали їх живими оплесками, бо такого в Жовкві ще не бува- ло. Далше марширували читальні „Просвіти“, за ни- ми йшли малюничі ради кружків „Союзу Українок“, описали к. 300 душ Хайборобського Ватнолу Молоді, які за своїми гостями, як власні господарі цього свята, йшли поважним кроком дружки „Сільського Го- сподаря“, господині і господарі. Кількістю тут най- даше представилися Бонінець і Мокротин. Господарську імпрезу Жовківщини звеличали численні делегати централі та повітових установ і гостей. Голова Краєвого Т-ва „Сільський Господар“ п. Марон Луць- кий при співі обжинкових пісень відобразив віпці від кружків „Сільського Господаря“, отворив показ глібо- робських плодів Жовківської Землі (травас від 19. до 23. IX. включно) та аложив привіт господарям, який присутні приймали з одушевленим. Відтак промарши- рували: від РСВК посол З. Пеленський, від У. П. С. посол д-р Роман Перфецький, від Маслосоюзу інж. Яовик, від Сусільного Промислу інж. С. Павлик, від Матір- ного Т-ва „Просвіта“ і від філії „Просвіти“ в Жовкві д-р Романів Іван, від ПСК в Жовкві дир. Дорога І., від філії „Союзу Українок“ п. Пеленська Марія, від Пов. Кружка „Рідної Школи“ о. Байрак Віт., від філії „О. Г.“ Львів п. Фур, дир. Р. М. в Ремешові. Відтак відчи- тано численні письмовні привіти з краю та з заграни- ці. Гучними оплесками прийнято привіт від Т-ва „Про- світа“ в Ужгороді та від Українського Технічного Го- сподарського Інституту в Подобрєдах. Після того з легкій, але почтальній формі складали привіти „дел- гати“ від свята рослинного та зирвинного, що їх пуб- ліка вислухала з надзвичайною увагою. В тих приві- тах порушено найважливіші хоби при управі рослин чи годівлі звірят. Голова філії „Сільського Господаря“ зазначив ту велику та адекватну імпрезу підтрим числен- ним делегатам і гостям, а господарів ажан до твер- дої праці, щоб у слушний час опрагити ще кращі об- жинки. Вою програму імпрези передавано масфоне- ми, які випозичено в Східних Торнів у Львові та які безкорисно інстальовала фірма Бріт і С-ка в Жовкві. Цим способом дало змогу вислухати докладно привіти не тільки всієї масі на площі, але й людям за площею. Підчас перерви надавано пилити українських пісень, як теж рекламовано наші фірми кооперативні та приватні. Всі учасники були дуже задоволені своєю імпре- зою і певно довго будуть про неї говорити. Очевидець.

Доповіть свою бібліотеку!

КУПУЙТЕ КНИЖКИ ВИДАВНИЦТВА „ДІЛО“!

Д-р Кость Левицький: УКРАЇНСЬКІ ПОЛІТИ- НИ — спогади	1.20
Д-р Василь Маковський: ГМІНД — спогади	1.40
Д-р Е. Олесницький: СТОРІНКИ З МОГО ЖИТ- ТЯ — спогади	2.00
Е. Чиналенко: СПОГАДИ, том II—III. — спогади	2.20
Валерія О. Конисер Вілнська: ЛИСЕНКИ И СТА- РИЦЬКИ — спогади	0.80
Ірина Вільде: ХИМЕРНЕ СЕРЦЕ — новелі	1.20
Василь Сефронів: ЛІПНЕВА ОТРУТА — новелі	1.00
М. Рудницький: МІЖ ІДЕЄЮ І ФОРМОЮ — з те- орії літерат. критики	1.20
Проспер Меріме: БЛАКИТНА КІМНАТА — но- велі	1.20
Володимир Островський: СМІХ ЗЕМЛІ — опо- відання	0.50
Микола Матіа Мельник: КРІЗЬ ДИМ І ЗГАР — новелі	0.40
Гордій Брасюк: БЕЗПУТНІ — оповідання	0.40
Михайло Возняк: ШЕВЧЕНКО І КНЯЖНА РЕПНІНА — літ. нарис	0.50
Михайло Возняк: БЕЛЕЯ І КОНИСЬКИЙ — літ. нарис	0.40
М. Рудницький: ВІД МИРНОГО ДО ХВИЛЬО- ВОГО — літ. нариси	4.00
Остап Грицай: ВІДЕНЬ — опис	0.50
Іван Черняк: НА ОХОДІ МИ — повість	1.25
М. Брилинський: СІРІ ОДНОСТРОП — повість	2.00
Д. Лукілович: Я З БІЛЬШІСТЮ — повість	1.30
Улас Самчук: ВІДНАЙДЕННЯ РАЯ — новелі	1.60
С. Яблонська: З КРАЇНИ ОПІО І РИЖУ — ре- портаж з Китаю	2.00
Д'Ореллі: ЧОРТИЦІ — новелі	2.00
Он. Бальзан: ЧАРОДІЙНА ШКІРА — повість	2.00
В. Масютин: ДВА З ОДНОГО, т. I—II — повість	3.50
Ольга Кобиліська: АПОСТОЛ ЧЕРНІ, том I—II. — повість	3.50
Сальваторе Фаріна: ЛЮБОВ ОПОВИТА БРЕХ- НЕЮ — повість і новелі	2.00
Кнут Гамсун: ПІД ОСІННІМИ ЗОРЯМИ — пов. В. Будзиновський: ЯК ЧОЛОВІК ЗІШОВ НА ПАНА — повість	2.50
Володимир Бірчак: ЗОЛОТА СЕРПІКА — новелі	2.00
Юрій Косач: КЛУБОК АРЯДНИ — новелі	2.50
Іван Зубенко: КВІТКА НА БАГНІ — повість	1.50

НОВІ КНИЖКИ І ЖУРНАЛИ.

КНИЖКИ.
Іванна Блажневич: ОПОВІДАННЯ. Ілюстрації Мих.
Фартуха. Дітв. Бібліотека, т. 8. за серпень 1937. —
Стор. 68, 16^с.
Теофіл Коструба: ПРЕСВЯТА БОГОРОДИЦЯ
ЦАРИЦЯ УКРАЇНИ. Наклад Марієвського Т-ва Молоді.
Львів 1937. Стор. 36, 16^с.
Вано Кастарадзе: НА ПУТЯХ К КОНФЕДЕРАЦИИ
НАВНАЗА. Варшава 1937. Друкарня П. Швед, вул.
Варшавська 2.
Т. Якимчук: СВІТЛОННИК. Париж 1937, стор. 222

ЖУРНАЛИ.
LE MOUVEMENT ANTIALCOOLIQUE DES UKRA-
INIENS, par B. Halaytchouc. — Видання Товариства
„Відродження“, Львів.
NASZ WYRAZ, miesięcznik literacko-artystyczny
młodych. Kraków, sierpień—wrzesień 1937. R. IV.
Nr. 5—6.

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр:
Субота 25. IX. год. 8. веч. „Король во-
лошог“.
Наділа 26. IX. год. 8.30 попол. „Король
волошог“; год. 8. веч. „Король волошог“.
Понеділок 27. IX. год. 8. веч. „Король
волошог“.
Вівторок 28. IX. год. 8. веч. „Король
волошог“.

Театр Річнородностей:
Субота 25. IX. год. 8. веч. „Де чорт
не може“.
Наділа 26. IX. год. 8. веч. „Де чорт
не може“.
Понеділок 27. IX. год. 8. веч. „Де чорт
не може“.

Український Народний Театр ім. І. То-
білевича:
ГАЛИЧ:
25. IX. Княжна чардаш.
26. IX. Шаріка.
З Галича їде театр до Ходорова, Жи-
дачева, Рогатина і Верещин.

Шукаєте праці? —

Певно знайдете її, якщо
дасте оголошення до
нашого щоденника

Український Народний Театр ім. М. Са-
довського.
МІКОЛАЙВ:
25. IX. Жайворонки.
26. IX. Ніч під Івана Купала.
ШИРЕЦЬ:
27. IX. Хмара.
28. IX. Маруся Богуславна.
29. IX. Гейша.
30. IX. Ніч під Івана Купала.
Львів (Павильон Жид. Театру):
1. X. Хмара.
2. X. Маруся Богуславна.
3. X. год. 8.30 попол. Ой не ходи Гри-
цю; год. 8.15 Ніч під Івана Купала.
Львів.ЗНЕСІННЯ:
4. X. Воскресіння.
5. X. Гейша.
Віста в Союзному Вазарі.

КІНА.

АПОЛЬО: „Володар“.
АТЛАНТИК: „Володарка душі“ (у
природних барвах).
ВАНДА: „Келісмарк“, „Жінка без
маски“.
ГРАЖИНА: „Вальс Кармен“ з Мар-
тою Егер.
ЕВРОПА: „Один поверх вище“.
КАСІНО: „Благословлена Земля“ з
Павлом Муш.
КОПЕРНИК: „Знахар“ за осн. пові-
сти Доденгі-Мостовича.
МАРУСЕНЬКА: „Приречення“.
МЕТРО: „Маленький лорд“ і „Циганська
діва“.
МІРАЖ: „Пошаме місто“.

Направа жіночих торбинок

та продаж наймоднішої шкрявної глян-
терії по найнижчим цінам тільки в
Робітні Рингартсько-Галантерейні
М. ВАРЕР, Львів, Сикстуська 4,
побіч фори Саламандра.

МУЗА: „Королева танку“.
ПАНС: „Преважена“ і „Ордінат Мі-
хорівський“.
НАЛІНС: „Графалитар“.
РАЙЛІТО: „Під твоїм чаром“.
РАЙ: „Королівський вальс“.
СВІТ: „Одир на продаж“ і ревія.
СТІЛБЕ: „Чарівниця зі Салому“,
і ревія.
ТОН: „Рамона“.
УТІХА: „Пострах опери“, ревія „А-
рабські авантюри“.
ХИМБРА: „Зрадник“ (уперше у
Львові).

ФОТОПЛЯСТИНОК:

(пл. Марійська 5).

„Наринті“

Вертерзе — Гмнд — Озіхерзе.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Субота, 25. вересня 1937.

БЕРЛІН 15.30 „Бабське літо“ осінні
ліси, 19.15 Квітки, 22.30 Танк, музика.
БУДАПЕШТ 17.30, 18.00 Салон, музика,
19.05 Мадарський нар. пісні у супр. пін-
орк., 22.00 Військ. орк., ВІДЕНЬ 15.15
Нар. мелодії, 19.10 Концерт військ.
орк., 21.40 Соната на віол. і форт., ф-
тур Р. Штрауса, ДАНТИШЛІНДЗЕН-
ДЕР 15.00 Мелодії і ритм, розр. концерт,
19.00, 20.30 Концерт: орк. ескр., КОШІЦІ
17.40 „Польська кров“ оп. Недбаля
(фрагм.), 18.00 Для Закарпаття, МІЛАН
20.40 Рок, музика, 21.00 Комедія, 21.40,
21.00 Діал. ПРАГА 17.35, 18.00 „Чорний
паук“ оп. Сутермайстера, 19.20, 20.00
Концерт військ. орк., 20.35, 21.00 „Віно-
збори“ оп. Недбаля, РАДІО ПАРИ 19.15
Вірменські пісні у вик. Мірп. Люваль,
19.45 Форт., 20.30, 21.00, 22.00 Симф.
концерт, РІМ 17.15 Вок. концерт, 21.00,
22.00, 23.00 „Лебед“ оп. Масканія.

Неділя, 26. вересня 1937.

БЕРЛІН 15.00 Італ. музика, 18.00 Розр.
музика, 20.00, 21.00 „Дер Вальдінг“ оп.
Льорінга, БУДАПЕШТ 12.30 Концерт
оп. орк., 15.50 Салон, музика, 17.00 Со-
пін на тарогато, 19.00 Форт., ВІДЕНЬ
11.45, 12.00 Симф. концерт, 15.40 Салон,
квартет, 18.00 Віденські перли, вес. муз.
альб., 19.35 Сінг. Танбер сопр., 20.05 Ве-
селі мелодії, ДАНТИШЛІНДЗЕНДЕР
14.00 Весела ауд. для дітей, 14.30 Ма-
дарська нар. музика, 22.00 Танк, муз.
орк., КОШІЦІ 15.00 Концерт військ. орк.,
18.00 Для Закарпаття, 19.10 Пінг. муз.
орк., МІЛАН 17.00, 18.00 „Вондер Вар“
оп. Катер-Фарнаш-Герлега, ПРАГА 17.00
Салон, квартет, 20.05, 21.00 Галерей
концерт, РАДІО ПАРИ 20.15 Пісні, 20.30,
21.00, 22.00 Театр Улан, РІМ 20.40, 21.40
22.00 Розр. музика, 21.00 Комедія.

ЛВІВСЬКЕ РАДІО.

Субота, 25. вересня 1937.

6.15—7.10 Ранішня ауд., 8.00 Для шкіль-
11.15 Опівдний пісенник, 11.40 В. Гер-
ман: Пісенська суїта, 11.57 Сигнал ча-
су, 12.05 Полудн. денник, 12.15 Охорона
здоров'я дітей перед шкільними, 12.25
Оркестра малд., 14.0, 15.00 Концерт бе-
жаль, 14.58 Наша програма, 15.45 Госо-
дарські вісти, 16.00 Театр Улан для ді-
тей: „Діал. про тишеченого“ з муз.
ла, 16.30 Пісні: менсопр. форт., 16.50
Італ. образні, 17.50 У борі з Пісін, 18.00
Супр. гурт, 18.05 Невідомі симфон.
твори, 18.25, 18.50, 19.40 Актуальна гу-
гірка, 18.40 Застр. програма, 18.45, 19.50
Спорт, 19.00 Нар. музика, 20.00 „Осін-
ське слово-муз. ауд., 20.45 Веч. денник,
20.55 Хайбороська преса, 21.05 Перед-
весні салон, вальси та пісенник, спіл,
форт., 22.50 Ост. вісти, 23.00 Танкова
музика; у перерві в год. 23.10 „Сноби“
монольог.

Неділя, 26. вересня 1937.

8.00 Сигнал часу, 8.05—8.37 Ранішня
аудіція, 8.35 гр. пл., 8.45 Що я бачив у
Повітряній, 9.00 День залізничника
(промова мін. Ульриха), 11.00 Музика
для всіх із гр. пл., 11.57 Сигнал часу,
12.05 Симф. поранок, 15.00 Вересень у

Львів, театрі, 18.10 Розр. концерт; у пе-
рерві коло год. 14.00 „Обещення“
схет, 14.00 Новела Ошкеша, 15.00 Хо-
ри, 15.30 Для села: Огляд ринку ріш-
них продуктів, Санто анжозборія у
Чорткові та Валішних, Музика в гр.
пл. Фіх. виховання це адоравли села,
16.30 Курпівські пісні хор, дивела,
17.00 Театр Улан: „Мандрівник і любов“
комедія Поль Морана, 17.38 Репортаж із
життя, 18.00 Підвечірє при мікрофоні,
музика спіл; у перерві коло год. 18.55
„У столиці нової Португалії“, 20.00 Кон-
церт солістів: спіл, 20.35, 21.40, 21.41
Форт., Спортзал вісти, 20.40 Політ.
огляд, 20.50 Веч. денник, 21.00 „Зали-
цання чорта“ на основі Неп. Ка-
мінського написав Я. Маєн, з муз. із,
22.00 Скарпк. режис. Марі Марко, 22.30
Пісні у вик. Е. Вондера (бас) у супр.
форт., 22.50 Ост. вісти, 23.00 Танк. муз.

Радіокутик.

ОПЕРА З 1818 РОКУ.

Для 27. п. м. в годині 21.00 Львів на-
продукує оперу „Чаромисл“ Карла Кур-
півського. Автор написав цю оперу в
1818 році і в цьому ж році виставив її в
Народовому Театрі у Варшаві. Текст до
опери подав Курпівському А. Сулков-
ський, видатний тоді артист і автор ба-
гатьох творів. Зміст опери романтично-
фантастичний. Характеристичним мо-
ментом в музичній структурі цього твора
є арія, якої текст запозичив форму
„орачії“ добре нам знайому з опер Мо-
царта. Музика „Чаромисла“ має всі
прикмети своєї доби. Всю її в ній чин-
ники польської народної музики, а са-
ме мелодія, ритм, навіть гармонія.
Прекрасна стара опера буде без сум-
ніву цікавою аудиторією для радіослуха-
чів.

ЖІНКА І ПРИЯМАЧ У ФРАНЦІЇ.

Недавно опав в одному з паризьких
судів сенсац. засуд. який стверджує,
що заміжня жінка не має права набу-
вати радіоного апарату на кредит. Зміст
цього засуду не є вигідний для жінки,
які на випадок закупу жінкою прийма-
ча на оплати, мусить доводитися, чи
клієнтка є жінкою і чи має на закло-
чення такої трансакції дозвіл свого му-
жа на письмі.

НЕ СПІЗНЮВАТИСЯ З ОПЛАТОЮ РА- ДІОАБОНАМЕНТУ.

Міністер Почт і Телеграфів встановив
1 проп. лари загасни на несплату
в термін оплати радіоабонументу. Тим
то у власному інтересі абонент тре-
ба платити точно.

БІРЖА.

Львів 24. вересня 1937.

Гроші.

Купно-продаж: Бельгі белг. 89.28,
88.83, Долари америкаські 5.30.00, 5.27.30,
долари канад. 5.29.50—5.27.00, Флорени
гол. 293.02—291.30, Франки фр. 18.30—
17.80, Франки швейцарські 121.95—121.15,
Фунти англ. 26.27—26.11, Гуальдени данц.
100.20—99.80, Корони ч. 18.20—17.40, Кор.
дан. 117.29—116.45, Кор. норв. 131.93—
130.95, Корони шв. 135.38—134.40, Ліри
італ. 23.10—22.30, Марки фінлянд. 11.61
—11.20, Марки нім. 125.00—121.00, Шлі-
лінг австр. 98.00—96.00, Телл Авія 26.20
—25.90, Марки нім. срібні 132.00—126.00

Який.

4 і пів проц. внутр. 55.60, 55.40, 55.88,
4 поз. інж. і см. неспот. 5 см. 68.75, серія
82.75, 5 залив. 58.00, 4 прех. доз. 38.13,
консол. 58.25, 58.50, 58.25, дві ост. др.

Папери.

Банк Польський 107.00, Цукор 35.50,
Вугіль 26.25, 26.05, Лізвон 53.50, Мод-
жеві 9.75, Островськ 26.20, Габсбург
42.50,

Львів, 23. вересня 1937.

Звідомлення зі збіжяного ринку.

Ціни Центросоюзу, Львів, за 100 кг.
збого вагон станії закладування.
Пшениця одн. 27.20—28.20
Пшениця аб. 26.50—27.50
Жито і штанд. (військ. нідб.) 22.25—23.00
Жито аб. 20.75—21.75
Ячмін пашн. 18.00—18.50
Ячмін 640 18.50—19.00

Ячмін 680

Овес легко вядом.

невадом.

Кукурудза жовта

Кукурудза червона

Ріпак

Вика темна нового збору

Вика сіра

Пасіння льону

Гречка

Ковопальне сім

Соншникове сім

Просо

Фасоль Корона руж. ниб. з мін.

Гізен

Пшавіцька

Цукрівка

Краса рафавана

Біла (дифорбен) раф

Пшениця подорожжа на 25 сот. Ген-

денція на загальн. легіо знішкова.

ЗМІНА ЧИСЛА ТЕЛЕФОНУ ЗБІЖЕВО-

ГО ВІДДІЛУ. ТЕЛ. 274.52.

Для справжнього телеф. порозуміння

з Кооп. Союзом заінстальовано сього-

дні в біж. відділу окремі теле-

фонні апарати для замісцевих розмов.

Тому просимо від сьогодні лутитися в

справі збиту обіжжя і фасолі тільки те-

лефоном ч. 274-52.

Центросоюз.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗ“.

Львів, 24. вересня 1937.

1 кг. масла десерт. блон. без оп. 2.85 зод.

1 кг. масла бочков. вид. з опак. 2.90 зод.

1 кг. експорт. зачет 2.90 зод.

молоко 15—16 сот.

ягня 4.30 зод.

Тенденція слаба на масло й молоко

на яйця знішкова.

МІЖАННЯ

СТУДЕНТКУ або урядничку приймає

самітна на спільне мешкання. Адреса в

Адміністрації „Діла“.

1-3

ДО ВІНАЙМУ покій в балконом в ку-

хню, сонячний, Битва Дороги Любін-

ської 8, Сигнівець Мала, напроти крам-

ниці „Рольвік“— дім машиніра. 1712 1-2

СТАНЦІЯ для студенток (тіл). Умови

додатні. Личаківська 21, І. п. двері 6.

1668 2-2

КУПНО - ПРОДАЖА

КАМЕНИЦЯ нова, триповерхова, неда-

леко середмістя, дохід річний 10.350,

довг Банку Господарства 12.000, ціна

95.000.

КАМЕНИЦЯ нова двоповерхова, околиця

Листопада, довг 9.000, вклад 25.000.

ВІЛЛА нова, 4 кімнати кухня, комфорт,

город, при трамваї, довг 5.000, вклад

17.000 — продасть бюро Андрія Савки,

доша Вернадська два. 1674 3-3

ФОРТЕПІАН першорядний 7^{1/2}, продам

за догідних умовинах. Райковський,

Фрідріхів ч. 10. 1663 16-20

МАТРИМОНІАЛЬНІ

СЕПАРОВАНА (абс. гім.), молода, при-

стїйна, з готівкою 30 тисяч золотих, у

матримоніальній цілі пізнає загідного,

пристїйного мужчину на вишому ста-

нованні до літ 34. Першенство мають лі-

карі та адвокати з готівкою до 10 ти-

сяч. Неаномальні листи до „Діла“ під

„Ніоба“.

1718 1-1

НАЙДУТЬ ПРАЦЮ

ІНТЕЛІГЕНТНА господиня . куховарка

негайно потрібна до ведення великої ку-

хні у виховній установі. Прохання з у-

мовинами і порученнями явити до

Адміністрації „Діла“ під „Інтелігентна

господиня“.

1715 1-2

НАУКА

ШКОЛА КРОЮ ЖІНОЧОГО, ведена па-

рисним моделістом БІНДЕРОМ, дипло-

мованим у Парижі, Дрезні, Відні. Про-

фесор патронату. Приймає аписи, ціни

низькі — Львів, Оссолівських 12.

1518 11-14

РІЖНІ

БЮРО ПОЛАГОДИ у Варшаві Олена
Васильчук, полагодує всі справи тор-
говельні та дач інформації, заощаду-
ють зайву подорож до Варшави. У до-
мівці Вюра постійний салон-анстат
„Луцка“, що закуповує і приймає з
комісово продаж виробів українського
народного мистецтва, промислу (на-
лим, ліжники, вишивки, кераміку й де-
ривальну різб). Варшава, вул. Мар-
шалковська 97 А, м. 2 (тел. 9-83-93).
1652 6-15

НА ОСІННІЙ І ЗИМОВИЙ СЕЗОН над-
красні новини дитячої, жіночої і мужсь-
кої галантерії купите найдешевше в ко-
оп. „Базар“ у Львові, Руська 3. 9-7

ГОДИННИКИ Омега, Тіссо, Піппа, деше-
во у фірмі Л. РОЗВАЖЕВСЬКИЙ, Львів
Академічна 2, Готель Жорж. Годники,
карсько-ювілярські роботи. 1707 2-10

КОВДРИ переробляю в одній дні за 3.50
Вирібни ковдер, Кантцляцького 4.
1568 4-3

ЛІКАРСЬКА ПОМІЧ

АКУШЕР ОПЕРАТОР

Д-р Ігнатій Шварц

Львів, ЛЕГІОНІВ 3 (над кіном Палас)

1698 ВЕРНУВСЯ. 2-1

ПІКАР ДИТЯЧИХ НЕДУГ

Дир. Д-р С. Майзельє

ЧАРНЕЦЬКОГО 3. — Тел. 215-30.

ВЕРНУВСЯ.

ОГОЛОШЕННЯ.

Арт. столярська робітня

Г. ГАЛЬОВ

Львів, ул. Потоцького 58

ХТО!!

хоче купити найліпші косметичні і гі-
гієнічні артикули по найдешевших цінах
купувати тільки у найсоліднішій

ПЕРФУМЕРІЇ

С. ФЕДЕРА

Львів СИНСТУСЬКА 7

Філія КОПЕРНИКА 15а

Кожний покупець, що покличеться на
оце оголошення „Діла“ дістане 3А

ДУРНО гарний дарунок.

Готель „МЕТРОПОЛЬ“

Львів, Пилсудського ч. 1

(біл Пекарської) тел. 106-02

після компетентної відмови, під кошою
управою знову відчинений

Комфортні кімнати від зол. 2-50

Винаймаємо також місячно по дуже
низьких цінах. 1-1

Дім дитячої конфекції

„Рай Дитини і Студента“

І. ГІСС, Львів, пл. Марійська 5

Марійська Галерія

Поручає дитячі іграшки, плашки
для хлопців і дівчат та для сту-
дентів і студенток. Замовлення
виконують в 24 год.

Ціни низькі конкурентні. 3-5

Присилайте передплату!

ЦІННИК ОГОЛОШЕНЬ У ЩОДЕННИКУ „ДІЛО“.